

Adana - Nusaybin hattı
Fransız şirketinden Dev-
let demiryollarına geçti

VAKIT

Lüzumu muhakeme ka-
rarı alan Maliye müste-
şarı izahat veriyor

16 ıncı Yıl * Sayı : 5494

Tahir Telefonu: 24379

CUMA, 28 NİSAN - (4 üncü ay) - 1933

İdare Telefonu: 24370

Sayısı 5 Kuruş

Mektep kitapları fiyatı indirildi

2 Günümüz Kalmıştır

Bugün 19 liraya alabilece-
ğiniz bir dahili istikraz
tahvili iki gün sonra 20
lira kıymetinde olacaktır.
Şunu biliniz ki : Dahili
istikraz tahvili almak bu
gün yapılabilecek işlerin
en kârlısını yapmaktır

Tarihî bir hakikatın ifadesi

Bir kaç gün evvel sabık Maliye
Vekili Saraç oğlu Şükrü Bey ile
Düddü Umumiye Meclisi idare-
si arasında hazırlanmış olan yeni
itilâfname imza olundu. Bu su-
retle üç seneden beri sürüklenip
gelen bu ihtilâflı mesele de ni-
hayet kat'î bir tesviye şekline bağ-
lanmış oluyor.

Yeni itilâfnamenin 1928 Pa-
ris mukavelesine göre Türkiye iç-
in ne kadar faydalı olduğu ma-
lumdur. Yeni itilâfname ile ha-
zırlanmış bir kalemde
yüz milyon altın lira kadar bir
paranın tenzil edilmiş olması İsmet
Paşa hükümeti için şüphesiz
pek büyük bir muvaffakiyettir.

Ancak bu muvaffakiyetin kıy-
metini anlamak için 1928 Paris
mukavelesinin ne gibi ahval ve
şerait içinde bozulmuş, ne gibi
müskülâta karşı bugünkü iyi ne-
ticeye varılmış olduğunu da u-
nutmamak lazımdır.

İsmet Paşa hükümeti 1928 Pa-
ris itilâfnamesinin tatbiki müm-
kün olmadığını alacaklılara teb-
liğ ettiği zaman sabık Serbest
Fırka lideri Fethi Beyefendi he-
nüz Paris sefiri idi. Fethi Bey
o vakit bu mukavenenin tadili
mümkün olmadığına kani bulu-
nuyordu. Binaenaleyh her ne pa-
hasına olursa olsun mukavenenin
tatbiki taraftarı idi. Bu fikrini
o zaman hükümete ifade ettikten
başka Serbest Fırkanın teşekkü-
lünden biraz evvel Paristen İs-
tanbula geldiği sırada İstanbul
gazetecilerine de mukavenenin
tatbiki lehinde beyanatta bulun-
muştu.

Hattâ Fethi Beyefendi Serbest
Fırkayı teşkil ettiği zaman bu fır-
kanın programına bile bu yolda
bir madde koymağı, "şayet ikti-
dar mevkiine gelirse 1928 Paris
itilâfnamesini tanıyacağını" bu
madde içinde tesbit etmeği dü-
şünmüştü. Fakat sonradan fır-
ka programına böyle bir madde
koymanın memleket efkârı umu-
miyesi karşısında kendisini müş-
kül vaziyete koyacağını takdir et-
miş, gene 1928 Paris mukavele-
si ahkâmının tatbiki fikrini muha-
faza etmekle beraber bu mesele-
yi İsmet Paşa hükümetine karşı

Mehmet Asım

[Devamı 2 inci sayıfada]

Gazi Reisi Cümhurdan

Türk Talebe Birliğine

Millî Türk Talebe Birliği tarafından Reisi Cümhur Gazi Hazretlerine, gençliğin son nümayişi hakkında bir telgraf çekilmişti. Telgrafa Reisi Cümhur Hazretleri şu mukabelede bulunmuşlardır :

Millî Türk Talebe Birliği kongresi daimî murahhaslarına :
Gençliğin çalışkan, hassas ve milliyetçi yetişmesi esas dilek-
rimizdir. Gençlik her türlü faaliyetlerinde Cümhuriyet ka-
nunlarına ve Cümhuriyet kuvvetlerinin usul ve kaidelerine ri-
ayetkâr bulunmaya da dikkatli olmalıdır. Cümhuriyet hüküme-
tinin millî meselelerde vazifesini bilir olduğuna, kanunların ve
adli kuvvetlerin adaletine emin olunuz.

Reisi Cümhur Gazi M. Kemal

MEKTEP

Kitapları fiyatı indirilmiştir

Yüzde otuz, yirmi ve on
indirmeyi vekâlet mu-
vafık buldu

ANKARA, 27 (A.A.) — Ha-
ber aldığımız göre, Maarif vekâ-
leti tabiler tarafından bastırılan
mektep kitaplarının fiyatlarını
indirme işi üzerinde yapmakta
olduğu tetkikleri bitirmiş ve alfa-
belerin fiyatlarından yüzde otuz,
ilk mektep kitaplarından yüzde
yirmi ve orta mektep, lise kitap-
larından yüzde on indirmeyi mu-
vafık görerek, alâkadarlara tebli-
gat yapmıştır.

Çocuk haftasının 5 inci günü : Maksimde balo

Amerikan Kolej talebesinin dansları
Çocuk haftasının dün beşinci günü idi.
Bu münasebetle Himayeletfal Cemiyeti ta-
rafından dün Maksim salonunda çocuklara
mahsus bir balo verilmiştir. Akşam saat
yirmiye kadar devam eden bu baloda çocuk-
lara hediyeler verilmiş, aralarında müsaba-
kalar yapılmış, hususi kıyafetlerle zeybek
ve saire oyunları oynanılmıştır. Küçüklerin
neşeli bir gün geçirmelerini temin eden bu
müsamereler çok güzel olmuş, bilhassa mini-
minilerin dans etmeleri hoş bir manzara
teşkil etmiştir.

Ceza kanununun tadili

ANKARA, 27 (Hususi) — Ce-
za kanununun bazı maddelerinin
değiştirilmesi hakkındaki lâyiha ile
tayinat ve yem kanununun bi-
rinci maddesinin zeylen hazırla-
nan lâyiha meclise gelmiştir.

TALEBE

Nümayişe dair izahname veriyor

Nümayişi kendileri yap-
madığı gibi yabancı
tesiri de reddetmektedirler

Millî Türk talebe birliği idare
heyeti dün birlik binasında bir top-
lantı yapmıştır. Bu toplantıda, Re-
isi Cümhur Gazi Hazretlerinden ge-
len telgraf okunduğu gibi, nüma-
yiş hâdisesi etrafında bir izahna-
me neşri de görülmüştür.

Venedikte ağustos ayı zarfında
toplancak olan beynelmilel 15 in-
ci talebe kongresine iştirak etmek
meselesi de görülmüştür. Kong-
reye gidilmesi hakkında henüz
kat'î karar verilmemiştir.

Bunlardan başka, birlik tara-
fından bir gazete neşri de kararla-
ştırılmıştır. Ayrıca Razgrat hâdisesi do-
lâysile Bulgar talebe birliğine bir
protestoname çekilmesi ve beynel-
mîle talebe birliğine de hâdisi do-
lâysile teessür telgrafları çekilme-
si de kabul edilmiştir.

Birlik, bütün mekteplerde ve san-
atkar arkadaşlarına mektuplar ya-
zarak bir gençlik marşı küfte ve
bestesinin hazırlanmasını isteye-
cektir.

Dünkü toplantıda neşri kararla-
şan izahname şudur :

" Milli Türk talebe birliği son
nümayiş hâdisesini efkârı umumi-
yeye yanlış olarak aksettiren bazı
neşriyat münasebetile vaziyeti tav-

[Devamı 10 üncü sayıfada]

Dilimiz

44 üncü liste

ANKARA 27 (A.A.) — T.D.T. Ce-
miyetinden verilmiştir.

Karşılıkları aranacak arapça ve tarsça
kelimelerin 44 numaralı listesi şudur :

1 — İhtar	7 — ihtiyar
2 — İhtilâf	8 — irade
3 — ihtilâs	9 — irca
4 — ihtira	10 — irsî
5 — ihtisar	11 — irşat
6 — ihtisas-Husu-
siyet'ten	12 — irtisam

Adalar denizi sahilimizde ve adalarda zelzele

Büyük küçük kayalar köye yuvarlandı

Civar adalarda ölenlerin sayısı 400 ü
yaralıları 600 ü geçkin

Sarsıntıların devam ettiği Bod-
rumdan manzaralar

MUĞLA, 27 (A.A.) — Dadya
zelzelesinin son bilançosu şudur :
Şimdiye kadar merkez ma-
halleriyle beraber dokuz köyde
105 ev tamamen yıkılmış ve 150
ev oturulmayacak bir hale gelmiş-
tir. 302 ev de tamire muhtaçtır.

Zelzele sırasında Emcik kö-
yü civarındaki Koca ve Kara dağ
lardan büyük ve küçük kaya par-

çaları oraya yuvarlanmıştır. 25
tarihinde ve saat 23 te biri şiddet-
li ve ötekiler hafif olmak üzere
beş zelzele daha olmuştur. Yara-
lıların tedavisi için Dadya Hilâ-
liahmeri tarafından bir sandık
ecza gönderilmiştir. Merkezde
vali beyin riyasetindeki komisyon
çalışmaya başlamıştır.

[Alt tarafı 10 üncü sayıfada]

Zehirli gazlara karşı

Herkes yüzüne göre bir maske tedarik
etmeli, saklamalı; kokuları tanımalıdır

Darülfünun mü-
derrislerinde Ömer
Şevket Bey zehirli
gazlar hakkında dün
ikinci konferansını
vermiştir. Darülfü-
nun hocaları ile bir
çok talebe ve halk
tarafından dinleni-
len bu konferansta
zehirli gazlardan ko-
runma çareleri pro-
jeksiyonla gösteril-
miş, maskelerin ne
şekilde kullanılaca-
ğı da tarif edil-
miştir. Ömer Şevket Bey konferan-
sında şunları söylemiştir :

" Dünyada hiç bir harp vasıtası
yoktur ki buna karşı mukabil ha-
zırlıkta bulunulmasın. Her taarruz
vak'a vasıtasına karşı mutlaka bir

Ömer Şevket Bey (ortada) dün kız, erkek tale-
beyi maskeleri talim ettirirken ...

korunma ve müdafaa vasıtası da
vardır. Harp vasıtasına karşı ko-
runma ve müdafaa terakki ettik-
çe ve harp kuvvetinin vasıtası bu
suretle hiç mesabesine indikçe di-

[Devamı 10 üncü sayıfada]

— Haydi gel, hamama
gidelim ..

— Kabil değil, dün ak-
şam meyhanede adam
akıllı temizlendim ..

Tarihî bir hakikatin ifadesi

[Başmakaleden devam]

bir mücadele mevzuu olarak kul-
lanılmaktan vazgeçmişti.

Bunun için, gene hatırmızda kaldırma göre, Serbest Fırka mücadeleleri Büyük Millet Meclisi müzakerelerine intikal ettiği vakit bir gün Siirt meb'usu Mahmut Bey meclis kürsüsünden Serbest Fırka liderinin Düyunu Umumiye 1928 itilâfını tatbik etmeğe taraftar olduğunu söylemiş, Fethi Beyefendi inkâr etmek isteyince: "Ben sizin bu fikirde olduğunuzu pek iyi biliyorum. Bu-
nu siz de pek iyi bilirsiniz,, demişti.

Maksadımız artık bugün tarihe karışmış olan bu hadiseleri tekrar ortaya dökerek sabık Serbest Fırkanın muhterem lideri ile münakaşa açmak değildir. Yalnız İsmet Paşa hükûmetinin 1928 Paris itilâfnamesini tadil ettirmek için resmî teşebbüslere girdiği zaman ne kadar müşkül bir vaziyet içinde bulunduğunu ispat edecek küçük bir misal göstermek-
tir.

Fethi Beyefendi gibi devlet ve millet işlerinde bir çok tecrübe geçirmiş, Paris gibi bir yerde sefirlik yapmış, aynı zamanda borçlar mukavelesini bizzat hazırlayıp imza etmiş bir zatın bu meseledeki vaziyeti böyle olunca asıl alacaklı olan ecnebi muhitler ne yapmazlar?

Hakikaten herkes pek iyi bilir ki ecnebi alacaklı muhitler o vakit borçlar mukavelesini kendi kararı ile bozmuş, tatbik kabiliyeti olmadığını ilân etmiş olan İsmet Paşa hükûmetine karşı ellerinden gelen her şeyi yapmaktan çekinmediler. Bu hükûmeti yıkmak, yerine borçlar mukavelesini tanıyacak yeni bir hükûmet getirebilmek maksadile her çareye baş vurdular.

Fakat bu tedbirlerin ve hareketlerin hiç biri istedikleri neticeyi vermedi. Bilâkis her geçen gün, her geçen ay İsmet Paşa hükûmeti tarafından borçlar mukavelesini tadil ettirmek için alınan teşebbüslerin ne kadar haklı olduğunu daha iyi gösterdi. Bir taraftan Büyük Gazimizin, diğer taraftan Büyük Millet Meclisinin itimadına istinat eden hükûmet hariçten ve dahilden gelen bütün hücum hareketlerini kırdı.

İşte ancak bundan sonradır ki alacaklılar İsmet Paşa hükûmeti ile uyumaktan başka çıkar bir yol bulunmadığını anladılar. Nihayet bir kaç gün evvel imza edilen mukavelenameyi kabul etmeğe razı oldular.

Yeni itilâfname ile yüz sekiz milyon liradan sekiz milyon liraya inen Düyunu Umumiye kıssasından alınacak hisseyi unutmıyalım...

Mehmet Asım

Büyük Millet Meclisinde

ANKARA, 27 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Esat Beyin reisliğinde toplanarak divanı riyasete iki kâtip ilâvesinin kabul etmiş ve bu kâtip ilâvesini kabul etmiş ve bu Mersin mebusu Hamdi Beyi seçmiştir.

Meclis cumartesi günü toplanacaktır.

Müvazene vergisi

ANKARA, 27 (Hususi) — Umu-
mî müvazene vergisinin bir sene daha temdidî lâyihası bütçe encümenince kabul edilmiştir.

SON HABERLER

Vaşington konuşmaları

M. Makdonald diyor ki: "Meselelerinizin bizimkiler olduğunu gördük,,

NEVYORK, 27 (A.A.) — Dün akşamki veda ziyafetinin sonunda M. Mac Donald söylediği nutukta İngiltere ile Amerika arasında samimî münasebat temennisinde bulunmuş, dünya meselelerinin ve bilhassa silâh bırakmı meselesinin hallinde sabır göstermesini Amerikaya tavsiye etmiş ve "M. Roosevelt ile yaptığımız konuşmalarda sizin meselelerinizin bizim meselelerimiz olduğunu gördük,, demiştir.

VAŞINGTON, 27 (A. A.) — M. Makdonald, NevYorka hareket etmiştir.

M. Ruzveltle M. Makdonaldın neşretmiş oldukları, müsterek tebliğde deniliyor ki:

"— Cihan iktisat konferansında müzakere edilmesi lâzımgelen meseleler hakkında görüşmeleri-
mizden maksat itilâflar elde etmek değildi. Bu hususu konferansın kendisine bırakmak icap eder. Bununla beraber bu görüşmeler hükümetlerimizin konferansın başlıca hedeflerini yekdiğerinin aynı maksatlarla derpiş etmekte olduklarını, her iki hükûmetin takip etmek istediği usullerin yekdiğerinin aynı olduğunu ve her iki tarafın bütün milletlerin menfaati na-

mma müspet neticeleri tahakkuk ettirmek için beynelmilel itilâflar aktinin hayati bir zaruret olduğunu anlamış bulunduklarını göstermiştir.

Bu gayeyi tahakkuk ettirmek için takibi icap eden ameli usuller, araştırılmış, tahlil edilmiştir.

Fiatlar hakkında icap eden delillerin toplanması zarureti, esas olarak kabul edilmiştir.

Bu gayeye vâsıl olmak için gerek iktisadiyat ve gerek nakit sahasında aynı zamanda harekete geçmek, ticaret siyasetlerine yeni bir istikamet vermek, ticarete engel olan her türlü tahdidatı mutedil bir şekilde sokmak için istişari mahiyette mesai sarfetmek, merkezî bankaların müsterek bir gayretle krediye icap eden şümulî ve genişliği vermeleri, bu suretle ihdas edilecek krediyi tedavül mevkiine çıkarmak için bütün vasıtalarla müraaat edilmesi, işlerin ikmaline müsait bir hal ve vaziyet ihdas etmek suretile muhtelif sahalardaki teşebbüslere kuvvet verilmesi lâzımdır.

Hükûmetler de sermayenin sarfına müteallik programlar vücuda getirmek suretile bu bapta yar-

dında bulunmalıdırlar. Aynı zamanda beynelmilel kambyo muvazenelerini de temin etmek ve ahval müsaade ettiği takdirde fiatları düşürmemek suretile tatbik edilecek beynelmilel bir nakit mikyası vücuda getirmek ve mazinin felâketli hatalarının tekrerrür etmesine mâni olmak lâzımdır.

Gümüş maden meselesi de müzakere edilmiş ve gümüş madenin vaziyetinin ıslahı için muvakkat bir takım teklifler serdedilmiştir. Bütün bu meseleler, birbirine bağlı olup yalnız başına bir tek millet tarafından halledilmeleri imkânı yoktur.

Cihanın vaziyetinin sağlam ve devamlı bir surette ıslahı beynelmilel sahada aynı zamanda yapılacak ticaretle her memleketin dahilinde baş vurmakta olduğu çarelerin tevzin edilmesine bağlıdır.

Tetkik edilmiş olan teklifler, Vaşingtona davet edilmiş olan diğer devletler mümessilleriyle de gözden geçirilecektir. Bundan da maksat, konferansın içtimaidan evvel geniş bir mikyas dahilinde müşterek bir itilâf elde etmektir. Her iki hükûmet, konferansın hazırlanması için davet edilebileceğini ümit etmektedirler.

VAKIT'ın Hususî Telgrafları

İktisat vekili Celâl Bey

Yunan hükûmeti misafiri

Müzakereler başladı: İki tarafın hüsnü niyeti müşkülâtı halledecektir..

ATINA, 27 (Hususi) — Türkiye İktisat Vekili Celâl Bey İzmir vapuruyla bu sabah Pireye vâsıl oldu. Celâl Beyi Pirede Yunan milli iktisat nazırı Basmacı oğlu, Türkiye sefiri Enis Bey ve Sefaret erkânı karşıladı. Celâl Bey Atina'da bulunduğu müddetçe Grande Bretagne otelinde oturacaktır. Otelde kendisine tahsis edilen daire hazırlanmıştır.

ATINA, 27 (Hususi) — Türk ricali hararetili bir surette karşılanmışlardır. Burada kaldıkları müddetçe Yunan hükûmetinin misafiri olacaklardır.

Bugün öğleden sonra Celâl bey ile maiyeti erkânı Akropolu ziyaretecekler, akşamleyin de Başvekil tarafından şereflerine verilecek ziyafette hazır bulunacaklardır.

Yarın Milli İktisat nazırının vereceği öğle ziyafetinde hazır bulunduktan sonra Maraton gölündeki su bentlerini ziyaret edeceklerdir.

Cumartesi günü Yunan reiscümhuru Türk vekilinin şerefine bir öğle ziyafeti verecek, müteakiben müzeler ziyaret edilecek, akşamleyin de M. Papanastasiyunun vereceği ziyafette bulunacaklardır. İktisat vekili ile maiyeti erkânı pazar günü Sunyon burununa

İki Hariciye vekili görüştüler

ATINA, 27 (Hususi) — Cenevreden gelen telgrafnamelere göre Türkiye ve Yunanistan Hariciye vekilleri dün samimî bir mülâkatta bulunmuşlardır.

Bu mülâkat esnasında Tevfik Rüştü Bey Türk — Yunan dostluğundaki metaneti kaydetmiş ve tahaddüs eden ihtilâfların bu dostluk sayesinde süratla halledildiğini ilâve eylemiş ve beynelmilel meselelerde iki memleketin noktai nazarı birbirine uyduğunu söylemiştir.

kadar otomobille bir gezinti yapacaklar ve bir mayısı Milli İktisat nazırının Kigisyadaki köşkünde geçireceklerdir.

Dün Başvekil, alâkadar şube müdürleriyle Türkiye ile Yunanistanı alâkadar eden meseleler hakkında müzakerede bulunmuştur. Celâl beyle Yunan Başvekilinin arasında ilk temas bugün vuku bulacaktır. Bütün Atina gazeteleri, Türk heyeti murahhasasının muvasalatını selâmlamakta ve iki tarafın hüsnü niyeti sayesinde mevcut müşkülâtın atılacağını yazmak-
tadır.

Nusaybin

Bu hat Fransızlardan bize geçti

ANKARA, 27 (Hususi) — 25 Teşrinievvel 932 de Fransa ile imzalanan protokolün tatbikatından olmak üzere Yeniceden Fevzi Paşaya kadar olan 164 kilometrelik demiryolunun işletilmesi dün gece yarısından itibaren Devlet demiryolları idaresine geçmiştir.

Bu hatla beraber Devlet demiryollarına Bağdat demiryollarına ait 11 lokomotif, 8 yolcu vagonu, 2 furgon, 12 yük vagonu ve bunlara ait diğer bazı malzemede devlet demiryolları idaresince alınmıştır. Bu malzemenin kıymeti en az bir milyon liradır.

Yeni vaziyete göre; Konyadan başlayıp Nusaybinde biten ve 980 kilometresi hududumuz dahilinde bulunan 1190 kilometre uzunluğundaki Bağdat hattının 511 kilometresi de Devlet demiryollarına geçmiş bulunuyor. Geriye kalan 469 kilometrelik demiryolu bir Türk anonim şirketi tarafından işletilecektir.

Şimdiye kadar Yenice - Nusaybin demiryolu idaresi tarafından işletilen 932 kilometrelik hattın dörtte birini teşkil eden ve Devlet demiryolları tarafından teslim alınan bu kısmın geliri umum hat hasılatının yarısını teşkil eder. Ticari ehemmiyetle beraber bu kısmın alınması sayesinde Fevzi Paşa - Ergani hattının bağlanması da temin olunmuştur.

Razgrat hâdisesi

Mazide böyle şey hatırlamıyoruz

Bunu söyleyen eski Bulgar nazıdır

Bulgaristanın eski nazılarından ve sosyal demokrat fırkasından Pastukhov, sosyalist fırka efkârı olan "Narod,, gazetesinde Razgrat hâdisesi hakkında şunları yazılmaktadır:

Mazide buna benzer bir hatırlamıyoruz. Dinî hislere daima hürmet edilmiştir. Eger hislere karşı hareket edilirse, bir kin uyandırılır ki, bu, iktisadi ve siyasi anlaşamamızıklara daha uzun sürer. Biz, hükûmetin bu hâdiseye meydan verdiğini dolaylı itham etmiyoruz. M. Makdonof'un böyle bir hâdiseye çıkarmakta menfaati olduğunu zannetmiyoruz. Ve başvekil alenen itiraz etmeğe aynı zamanda Bulgar milletinin de samimî tesirlerini bilmiş oluyor, ve bu gibi hâdiselere teşvik için gözleri boyamış oluyor.

Makale, Türklerle Bulgarlar arasında münasebati kadar samimî bir delâlini memleketinde şimdiye kadar görülmediğini, iki millet arasında bir kin olmadığını yazmakta, bahat, bazı entelektüel sovenlerin olduğunu ilâve etmektedir.

Almanya

Komünizme karşı mücadelesinin anlaşılmadığını dan şikâyetçi

BERLİN, 27 (A.A.) — Başvekil muavini Von Papen, dünya vaziyetindeki tehlikeler hakkında yaptığı yeni beyanatta şunları söyledi:

"— Almanya her hangi bir muhtâşattan ziyade sulha muhtaçtır. Çünkü gerek harp gerek sulh tehlikeleri bilhassa Almanya için vahim olmuştur. Bugünkü iktisadi buhranın siyasi anlaşamamızıklardan ileri geldiğini devlet adamları teslim etmektedirler. Bu göz önünde tutmak için her ne kadar çok geç kalınmış değildir.

İtimadın tekrar tesisi yolunda yapılacak bütün teşebbüslere yârım etmeğe kat'iyen azmetmiş olan Almanya, Mussolini teklifini samimiyetle karşılamıştır. Avrupa devletlerinin kendi işlerini bizzat kendilerinin tanzim etmesi için artık icabeden tedbirler almaları zamanı çoktan gelmiştir. Almanya son aylar zarfında kendisini komünizmden kurtarmak için son enerjisini sarf etmekte suretile dünyaya büyük hizmette bulunmuştur. Fakat hareket hariçte anlaşlamadık.

Hattâ Almanyaya karşı bir çekingenlik âlâmetleri belirdi. Alman hükûmeti devletleri bu kirden vazgeçirmek için bütün tedbirlere müracaat edecektir. Almanyanın dahili kalkınma işleri diğer devletlerle olan münasebetlerle hiç bir âlâkası yoktur. Almanyaya fena fikirler atfedilenler sulh ve sükûnete kundak maktadırlar,,

Hususî haberlerimizin devamı 9 uncu sayfada

SOHBETLER

Sokağa bırakılan çocuklar

Dün, sokakta, gene yeni doğmuş bir çocuk bulundu. Son zamanlarda, meşru veya gayri meşru çocuklarını ıssız bir sokağın bir köşesine bırakanlar çoğaldı. Terkedilmiş çocukların sayısı, her gün biraz daha artıyor. Bunu nazarı dikkate alan zabıta, çocuklarını sokağa bırakta bulunmağa karar vermiş. Terkedilen yavruların anaları, şiddetle aranıp meydana çıkartılacak, mahkemeye verilecektir. Bütün dünya kanunları, çocukları terkedilen anaları mahkûm eder. Kanun nazarımda, sokağa çocuk bırakmak cürümdür. Ceza vardır ve bu ceza, ele geçirilen medeni dünyada, bu ceza tatbik edildiği halde, "çocuk terkedilme, hâdiselerinin önüne geçilememiştir ve geçilemez de."

"Çocuk terketmek,, içtimai bir hâdisedir.. Bu hâdise, daha ziyade medeniyetin göbek şehirlerinin vukua gelir. Ahlâksızlık, fenalık yapmak hisleri, acıdan zevk net gibi haletler, bir çok analara, doğurdıkları çocukları sokağa bırakır. Fakat, bu hâdisenin en belli başlı iki sebebi zaruret ve utanmaktır.

Bir kadın veya bir kız fili işlerken, aşkın doğurduğu marazı duyularla, utanmak hislerinden tecerrüt eder. Ancak hamile le erkek ortadan kayboldu — he kâfâsını taşı vurur. Kendi kendini örtmek maksadile, doğurur doğurmak, çocuğu sokağa atar.

Zaruret yüzünden vukua gelen hâdiseyi tahlile lüzum görmüyoruz. Yoksulluk ve yuksuzluk bir anayı, hattâ ana babayı çocuklarını sokağa atmağa katlandırır. Bu itibarla, hiç bir kuvvet, sokağa çocuk bırakma hâdisesinin önüne geçemez.

Burada, içtimai ilmin esasları dahilinde bir tez yürüterek: "Sokağa çocuk bırakmak cürüm adnedilmemelidir," diyemeyiz. Bu çocukların birleşebilmelerine imkân ye kadar da bulunmamıştır. Bizde, şiddetle takip eder, mahkemeye verir ve cezalandırırız.

Yalnız, bundan sonra yapılacak bu ceza kadar esaslı bir iş yavruvara bakmak, onları büyütmek.

Bunun için, İstanbul'un bir "metrük çocuklar yurdu,, na ihtiyaç vardır. Son günlerde, sokağa çocuk bırakma hâdiselerinin bir haricinde olması dolayısıyla — Darülaceze'deki kreş bu işi görmeğe kâfi gelmeyecektir. Bundan sonra bu kifayetsizlik te artabilir.

İçtimai hayat her gün biraz daha inkişaf etmektedir. Medeniyet arttırır. Medeni inkişafın amelini bir tarafa bırakalım, fakat artan ihtiyaçlar, zaruret tevvelin çocukların sayısı artar. İçtimai hâdiselerin mecburiyeti karşısında, harekete geçmek

Abidede

Bazı tadilat ve büyütmek fikri

Abideyi yapan heykeltıraş projesini anlatıyor

Taksim meydanındaki Cumhuriyet abidesinin büyütmek yolunda bir tasavvur vardır. Burada ki meydanın genişletilmesi üzerine abide ortada pek küçük kalmış ve bu vaziyet üzerine de bazı tenkitler yapılmıştır. Öğrendiğimize göre bu abideyi yapan Sinyor Kanonika da bu tenkitleri haklı bulmuş olacak ki abidenin büyütmek için bir proje hazırlamış ve Bağdada gitmek üzere şehrimizden geçişinden bilistifade bu projesini İstanbul belediyesine vermiştir. İtalyan heykeltıraş bu projesi üzerinde şu sözleri söylemiştir:

"— Abidenin plânlarını yaptığımız vakit etrafında geniş bir havuz da vardır. Bu havuz abideyi daha büyük gösterecekti ve suya akisler de daha başka tesir yapacaktı. Fakat projemde tadilat yapıldı, bugünkü şekil kabul edildi. Bu şekli ile ve bilhassa meydan genişledikten sonra, abide küçük görünmeye başladı.

Bunu nazarı dikkate alarak abidenin genişletilmesi için belediye bir teklif yaptım. Buna göre iki taraftaki nöbetçi asker abideden ayrılarak biraz daha uzağa götürülecektir. Bunların üzerinden de abideye doğru bir tak yapılacak, takım üzerine bir hilâl konacaktır. Bu suretle abide büyümüş olacaktır.

Projem belediye tarafından muvafık görüldü. Kat'i karar verilirse 20 gün zarfında bunu hazırlayabilirim. Eylülde tekrar İstanbul'a geleceğim. Tatilat kararlaştırılırsa hemen işe başlayacağım. 29 teşrinievvele kadar abidenin yeni şekli ikmal edilmesi kabil olacaktır.,,

Belediyenin düşüncesi

Dün belediye reisi muavini Hâmit Beyi görerek bu mevzu üzerinde ne düşündüğünü sorduk Sinyor Kanonikanın bu şekilde bir proje vrediğini, fakat henüz tetkik edilmediğini söyledi.

Vali ve belediye reisi Muhiddin Beyin şehrimize dönmelerinden sonra bu hususta bir karar verilmesi ve karardan evvel bedii bilgilerle tanınmış vatanlaşların fikirlerinin alınması muhtemeldir.

Sadri Etem Bey

Muallim ve muharrir Sadri Etem Bey, Anadolu'da dolaşmakta olan seyyar terbiye kütüphanesi heyeti arasında bulunmak üzere memur edilmiş ve Ankara'ya gitmiştir. Sadri Etem Bey, bu heyete Kayseride iltihak edecek, kütüphanenin gezdirileceği yerlerde muallimlere konferanslar verecektir. Arkadaşımız, Anadolu şehirlerindeki tetkiklerini de gazetemize yazacaktır.

şarttır. Belediye bütçesine şehir içinde "metrük çocuklar yurdu,, açılması için tahsisat konmalıdır. Ve bu yurt bir an evvel tesis edilmelidir. Bu insanî bir vazife olduğu kadar, memleket işidir de.

Selâmi İzzet

Bal şehrinde

Bir kongre Murahhasımız Ş. Aziz Bey geldi

Şevket Aziz Bey

Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti azasından Dr. Şevket Aziz Bey 20 nisan 1933 tarihinde (Bale) şehrinde toplanan birinci beynelmilel Antropoloji ve Etnoloji ilimleri ihzari kongresine Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti namına iştirak etmiş ve dün şehrimize dönmüştür.

Şevket Aziz Beyden aldığımız malûmata göre kongreye, Türkiye, İngiltere, Fransa, Almanya, İsviçre ve diğer Avrupa memleketleri iştirak etmiştir. Kongreye Britanya ve İrlanda antropoloji cemiyeti kraliyesi reisi profesör (Myres) riyaset etmiştir. Bu ihzari toplantıda müstakbel kongrenin nizamnamesi, gayesi ve esasları münakaşa ve tesbit olunmuştur. İlk kongre önümüzdeki sene Londrada toplanacaktır. Avrupanın Antropoloji ve Etnoloji ilimleri sahasındaki tanınmış selâhiyetkar simaları kongrede idiler. Şevket Aziz Bey kongre reisi tarafından gösterilen arzu üzerine muhtelif mevzular üzerinde icpa ettikçe noktai nazarımızı Türkçe olarak izah ve Fransızca hulâsa etmiştir. Şevket Bey bir iki güne kadar Ankara'ya hareket edecektir.

Darülaceze çocuklarına hediye

Bugün Türk Kadın birliği tarafından Darülaceze'deki çocuklara çi kolatalar dağıtılacaktır.

VAKIT

Gündelik, Siyasal Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları

Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376

Telegraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri

	Türkiye	Ecnebi
Senellik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 ..	1450 ..
3 aylık	400 ..	800 ..
1 aylık	150 ..	300 ..

İlan ücretleri

Resmî ilânların bir satırı	10	Kuruş
Ticari ilânların bir satırı	12,5	Kuruş
Ticari ilânların bir santimi	25	Kuruş

Küçük ilânlar

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 75 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccandir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları her kuruştan hesap edilir

Kaçakçılar

Bırakılmalarını istediler reddedildi

Bazı şahitlerin dinlenilmesine karar verildi

Eroin kaçakçılığı tahkikatına adliyece devam olunmaktadır.

Dün fabrikatör Bernard Blumental, elektrikçi Mircan Ohanes ve bir komisyoncunun oğlu olan İstelyo Kosti Efendiler, kefaletle serbest bırakılmaları için müracaat etmişler, fakat bu istekleri reddedilmiştir.

Şimdi şahitler dinlenilmektedir.

Adliyede bir bayılma

Dün öğleden sonra müddei umumilik odasında bir bayılma hâdisesi olmuştur.

Bayılan, Beyoğlu Sulh ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Enver Beydir. Enver Bey, İstanbul adliye dairesine memuriyetine ait bir iş için gelmiş, Müddei umumi Kenan Beyin odasına girmiş, kendisiyle bu hususta konuşurken birdenbire üzerine fenalık gelmiş, yere düşmüştür. Derhal adliye doktoru Enver Bey çağırılmış, kâtip Enver B. doktor Enver Bey tarafından tedavi edilerek ayıltılmıştır.

Kasten yangın davası

İstanbul Ağır ceza mahkemesinde, dün bir kasden yangın davası neticelenmiştir.

Fırıncı Yakup Efendi ile zevcesi Feride Hanımın ve yeğeni Nazım Efendinin, Çamlıca'da sigorta parasına tama ederek, iki köşkü birden yakttıkları iddia olunuyordu.

Muhakeme neticesinde, köşklere bunların yakttıkları sabit görülmemiş, üçünün de beraatleri kararlaştırılmıştır.

Fransız tacirlerinin Türkiye'ye seyahatleri için

Paristeki Türk - Fransız Ticaret odasının Türkiye'ye tertip ettiği seyahat için İstanbul Ticaret odası, ihracat ofisi ve turing kulüpten göndermiş birer murahhasan mürekkep komisyon çalışmaktadır. Dün bu komisyon öğleden evvel toplanmış ve Fransız seyyahları için hazırladığı programı Paris Ticaret odasına göndermiştir.

Genç bir çocuk müte-hassısı daha kazandı

Asistanlığını Şişli Çocuk hastanesinde profesör Dr. İhsan Hilmi Beyin yanında yapan, genç doktorlarımızdan Akkoynlu Ahmet

Ali Bey birkaç gün evvel ihtisas imtihanını bir jüri heyeti huzurunda tam bir muvaffakiyetle vermiş ve birinci sınıf çocuk hastalıkları mutabassısı olmuştur.

Çalışkan bir genç o'lan Ahmet Beyi tebrik eder ve kendisine daha büyük muvaffakiyetler dileriz.

Adliye dairesinde

Bir hırsız kurşun boruları götürüyor

Bir polis kendisini tanıdı ve yakalıyarak götürdü

Evvelki akşam geç vakit, sonradan adı Sedat olduğu anlaşılan bir adam, İstanbul adliye dairesinin en alt katındaki icra kısmında bulunan kadınlara mahsus helâya girmiş, buradaki muslukların kurşun borularını sökmeğe başlamıştır.

Geç vakit ortalık tenhalaştığı için, kimse tarafından görülmemiş, Sedat ta bir kaç parça boru söke rek, bunları koltuğunun altına sıkıştırıp belli etmeden oradan uzaklaşmağa davranmıştır.

Fakat, kapıyı açarak koridorda kimse bulunup bulunmadığını gözleyen Sedat, o sırada koridordan geçen müddei umumilik polislerinden Necati Efendi görmüş, kadınlara mahsus bir yerde bir erkeğin bulunmasından şüphelenmiş, dikkatle bakınca kendisini tanımıştır.

Polis Necati Efendi, koltuk altından saklanan kurşun boruları meydana çıkarmış, Sedatı yakalamıştır.

İstanbuldan 250 kilo afyon gönderilmiş!

Marsilyada yakalanan bu afyonları kim gönderdi?

Marsilyadan Paris gazetelerine bildiriliyor: Dün sabah İstanbul ve Pirenden Marsilyaya gelen mesajeri maritim kumpanyasının Theophil Gautier vapurunda 250 kilo kaçak afyon mürekkebatı bulunmuştur.

Şarktan gelen her vapur gibi bu vapurda gümrük memurları tarafından sıkı bir surette araştırılmıştır. Memurlar kaçak afyon bulunduğunu haber aldıkları halde bir şey ele geçirememişlerdi.

Akşama doğru son bir araştırma yapılmıştır. Bu sırada hapishanede deliren kimseleri saklamağa mahsus yerde kanapenin hali nazarı dikkati celbetmiş, bunun kumaşı kaldırılınca içinde beşer yüz gramlık paket halinde 250 kilo afyon mürekkebatı bulunmuştur.

İstanbuldan Fransaya gelecek bir vapur Galata rıhtımına yanaşınca tacirler vapura geliyorlar. Bunların içinde uzun müddet Fransada oturmuş, fransızca'yı cenup şivesile konuşan bir Türk vardır. Bu adam kartpostal, kolye ve sair şarkkâri eşya satarken afyon mürekkebatı siparişi alıyor. Ertesi gün istenilen miktar vapurda bulunuyor.

Afyon vapura nasıl sokuluyor? Bu mesele, bahsettiğimiz adamın sırrıdır.

15 Yıl Evvelki VAKIT

* — Defterhakanı emanetinde hukuk ve riya'ziye şubelerine ayrılmış Kadastro Mektebi âlisi şubeleri birleştirilerek mektebe "Mesaha,, mektebi namı verilmiştir.

Buradan taayyüdecekler tam bir defterhakanı memuru olmak ehliyetini ihraz edeceklerdir.

* — Men'i İhtikâr komisyonu dün de bermutat içtima ederek haklarında berrakâyet edilen tüccar ve esnafın isticcâbâle iştigal eylemiştir.

İktisadî Haberler

Türkiye ile Macaristan arasındaki ticaret

Her sene biraz daha azalıyor...

Türkiye ile Macaristan arasında ticarî münasebat son senelerde çok azalmıştır. Bilhassa 1930 senesinden itibaren her sene ithalât ve ihracat miktarı boyuna azalmaktadır.

Bu kıymet 1931 senesinde 1,116,661 den 3,585,650 liraya kadar düşmüştür.

Memleketimizin Macaristana ihracatı ise 325,776 liraya kadar düşmüştür.

Macaristan hükûmeti memleketimizle ticarî münasebatı arttırmak için bazı teşebbüslerde bulunmakta ise de bugünkü vaziyette Macaristan kanunları buna müsait olmamaktadır. Bilhassa döviz kanunu Türk tacirlerini Macaristan ile iş yapmaktan uzaklaştırmıştır.

Macaristan hükûmeti Budapeşte sergisi münasebetile Türk tacirlere bazı kolaylıklar göstereceğini İstanbul ihracat ofisine bildirmiştir.

Ihracat ofisi de dün bu hususta şu resmî tebliği vermiştir:

"Avusturya ile Macaristan panayırına iştirak edeceklerin gönderecekleri malların ihracat ofisinde miktar ve kıymetlerinin tesbiti ile bunların mezkûr panayırda satıldığına dair sergi ve gümrük idareleri tarafından verilecek vesikalar üzerine ihraç kıymetine muadil kıymette kontenjan listelerinde yazılı eşyadan kontenjan harici mal ithal etmelerine ve ithal edilecek

mezkûr mallar bedellerinin Cümhuriyet Merkez Bankasına yatırılması mecburiyetinin refine iktisat vekâleti müsaade etmiştir. Mezkûr panayırda iştirak etmek isteyenler bu hususta ihracat ofisinden tafsîlât alabilirler."

Türk hintyağları Fransada iş yapacak

Akşehirde bir zat Hintyağı çıkararak Reçinus Komnus ismindeki ağaçtan bulmuş ve Hintyağı çıkarmıştır.

Oldukça mühim miktarda elde ettiği yağı satmak için kendisine müşteri bulmasını Ticaret odasından rica etmiştir.

Ticaret odası da hariçteki ticaret mümessilliklerine müracaat etmiştir.

Marsilyadan gelen cevapta Türk Hintyağlarının Fransada fazla miktarda satılacağı bildirilmektedir. Bu mektubu Akşehirdeki zata bildirilmiştir.

Yunanistanda ticaret müdürlerinin içtimalı

Yunanistan, memleketimizin yaptığı şekilde Atinada ibriktisat konferansı toplamıştır.

Bu konferansa bütün ticaret müdürleri ve alâkadarlar iştirak etmiştir.

Bu konferansta bir lâyiha hazırlanacak ve Yunanistan haricinde bir çok ticaret odaları açmak için hazırlıklar yapacakmış.

Kısa Haberler:

İstihlâk işleri

Vali Beyin Ankara'da intacma çalışacağı işler arasında istihlâk işleri bir çok müşküllerden dolayı istenildiği gibi yürüyememektedir. Esasları İstanbul belediyesi tarafından, hazırlanan yeni lâyiha kanuniyet kesbederse işler kısa bir zamanda halledilecektir. Yeni lâyiha belli başlı vasfı, istihlâk edilecek gayri menkul malın varidatına nisbetle muayyen bir formül dahilinde kıymetini bulmak ve bu kıymet üzerinden istihlâk bedelini tesviye etmekten ibarettir.

İnhisarlar varidatı

İnhisarlara ait yeni bütçe bugünlerde mecliste görüşülecektir. İdarenin 933 senesi varidatının (40) milyon lira olarak tahmin ve masrafın ise 7,930,412 lira olarak tesbit edildiğini haber vermiştir. Müttemim haberlere göre kadroya bazı yeni memurluklar da ilâve edilmiştir. Memlaha memurlarının maaşlarına zam için 16 bin lira ayrılmıştır. Yüz bin liralık propaganda tahsisatı 20 bin liraya indirilmiştir. İnhisarların birleştirilmesi memurların maaşlarından 527,821 lira, diğer masraflardan da 251,900 lira tasarruf temin etmektedir.

Su istiyenler

Belediye, tesisat hissesini müracaat edenler tarafından verildiği takdirde şehrin istenilen yerine su isalesine karar vermiştir.

Galatasaray lisesinde

Galatasaray lisesinde bazı ıslahat yapılacağı haberleri teeyyüt etmektedir.

Bu ıslahat arasında hariçte çok meşgul olarak kendilerini tamamen mektebe vakfetmiyen muallimlerin vaziyeti de tetkik edilecektir.

Fırka gençlik teşkilâtı

C. H. Fırkası bir gençlik teşkilâtı yapmak tasavvurundadır. Teşkilâtın ayrı ayrı kısımları olacak kültür, spor işleriyle meşgul olacaktır. Teşkilâta girecek gençler için bir şekilde elbise kabulü de düşünülmektedir.

Programlı iş

Ziraat Vekâleti bütün vilâyetlere bir tamim göndermiş ve Ziraat müdürleriyle memurlarının bugünkü vaziyetlerinin tamamen idarî bir vaziyet olduğunu, ziraat teşkilâtına mesleki bir mahiyet verilmek istenildiğini, bunun için ziraatçıların düşüncelerini söylemelerini işaret etmiştir.

Tapu ve kadastro müfettişlikleri

Tapu ve Kadastro müfettiş muavinliği için Ankara'da yapılacak imtihan hazırlıklarına başlanmıştır. Bu imtihana girmek için şehrimizden bir çok memur müracaat etmiştir.

Emiyet sandığında faiz

Emniyet sandığı faiz miktarını yüzde ona indirmeye karar vermiştir. Sandığın mevduat miktarı halen 20 milyon liradır. İkrizat ise 9 milyon lirayı bulmaktadır.

Seyyar kumarbazlar

Fenerde iki seyyar Musevi kumarbaz yakalanmıştır. Ötedenberi zarf içinde niyet çektilerini şunu bunu kandıran Nesim ve Avram isimindeki bu iki kumarbaz Haraççı Hacı Kara Mehmet mahallesinde niyet çektilerini yakayı ele vermişlerdir.

SPOR

Millî takım

Bugün bir çalışma daha yapacak

Millî takım bugün, dün işaret ettiğimiz gibi Kadıköyünde Fenerbahçe stadında toplu bir idman daha yapacaktır. Bugünkü maç Vefa - Kumkapı ile yapılacaktır. Bugün, iki maçta tecrübe edilme-yen bir kaç oyuncunun daha tecrübe edilmesi ve bu suretle millî takım üzerinde daha iyi fikirler edinilmesi beklenmektedir.

Fenerbahçe stadında bu hazırlık maçından evvel gençler arasında maçlara devam edilecek, ikinci kümeye ait diğer bazı maçlar yapılacaktır.

Bir lisede müsamere

Şişli Terakki lisesinde dün bir müsamere yapılmıştır. Müsamerede "Köprü altı çocukları", isminde ressam Ramiz Beyin bir piyesi "Köye dönüş", isminde gene Ramiz Beyin bir opreti temsil edilmiş, danslar yapılmış, şiirler i şad edilmektedir. Bu müsamere fevkalâde güzel olmuş, çocuklar bu güzel eserleri hayret edilecek bir zekâ ve iktidarla oynamışlardır.

Ekmek narhı

İstanbul Belediyesinden: Nisanın yirmi altıncı çarşamba gününden itibaren ekmek sekiz buçuk francala on üç kuruştur.

Çocuk haftası

Çocuk haftası devam etmektedir. Dün Halkevinde müderris İsmail Hakkı Bey tarafından bir konferans verilmiştir.

Parkta bugünkü çocuk eğlencesi

Çocuk bayramı münasebetile Himayeietfal ceciyeti Eminönü kazasının Alemdar ve Eminönü mahiyeleri iştirakile 28 nisan cuma günü Gülhane parkında muazzam bir çocuk eğlencesi tertip edilmiştir.

Bu eğlencede sekiz mektep zengin programlarla hazır buluncaklardır. Şehir bandosu çalacak, sıhhi vecizeler, manzumeler okunacak ve bütün talebe tarafından millî marşlar söylenecektir. Ayrıca kukla, hokkabaz, monolog ve Şarlo mukallidi taraflarından da çocuklara eğlenceli bir vakit geçirilecektir.

Park her gün olduğu gibi bütün halkımıza açıktır.

Lise talebesi adliyede

Erenköy kız lisesi talebelerinden bir kısmı, dün öğleden sonra muallimlerinin refaketinde adliye daîresine gelmişler, mahkeme salonlarına girerek muhakemeleri dinlemişler, bu surtele tatbikat dersi görmüşlerdir.

Talebeler, baroyu da ziyaret etmişler, baro reisi ve bazı inzibat meclisi azaları tarafından avukatların yaptığı işler hakkında izahat verilmiştir.

Bugün **ELHAMRA** sinemasında
2 film birden
A Ş K M O D A S I
RENATE MULLER ve GEORG ALEXANDER ve
MAVİ TUNA mümessilesi: BRIGITTE HELM
Umumî dübûliye 30 kuruştur. (2598)

Askerlik

1. Fırka As. dairesi reisliğinden:
1— Kısa hizmetlilerin nisan 933 celbinde celp ve sevke tabi olanları hakkında değişiklik emir olunmuş olduğundan yeniden ilâna lüzum görülmüş ve aşağıda gösterilen doğum ve sınıflara mensup efendiler bu celpte sevk olunacaklardır.

A) 325 doğumlu ve onlarla muameleye tabi olanların yüksek ehliyetnamelilerle (D) fıkrasına tabi olanlar 1 mayıs 933 de hekpete bulunmak üzere.

B) Bakaya 325 doğumlu ve daha evvelki doğumlarla muameleye tabi olanlardan olupta sevke tabi olanlar ehliyetname derecelerine göre 1 mayıstan itibaren.

C) 326 ve 327 doğumlular ve onlarla muameleye tabi olanlardan yalnız muallimlerle tabib, eczacı, diş tabibi, baytar sınıflarına mensup olanlar ehliyetname derecelerine göre 1 mayıstan itibaren hazır lık kıtasında bulunma üzere sevk olunacaklarından hemen şubelerine müracaatları,

2 — 30 nisan 933 den sonraya kalacaklar hakkında bakaya muamelesi tatbik olunacağı,

3 — 326 ve 327 doğumlulardan birinci maddenin (C) fıkrasında mezkûr olanlardan gayri hizmet ve sınıfta bulunanların sevkleri teşrin 933 celbine tehir edildiği ilân olunur.

İnhisarlar umumî müdürü

İnhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey dün akşam Ankaraya gitmiştir. Hüsnü Bey; inhisarlar bütçesi Büyük Millet Meclisinde müzakere edilmek üzere bulunduğu için İnhisarlar vekâletile temas edecek ve umumî müdürlük işleri hakkında vekâlete malûmat verecektir.

BORSA

[Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 27 nisanda muamele olanlardır] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut	(Satış)
Kuruş	Kuruş
*20 L. Fransız 172,-	*1 Silin Av 25,-
*1 Sterlin 734,-	*1 Pezeta 17,-
*1 Dolar 194,-	*1 Mark 51,-
*20 Liret 222,-	*1 Zoloti 24,-
*20 E. Belçika 116,-	*1 Pengö 29,-
*20 Drahmi 25,50	*20 Lev 23,-
*20 İsviçre 820,-	*20 Dinar 53,-
*20 Lev 24,50	*1 cervoneç 1,-
*1 Florin 86,-	*1 Altın 932,-
*20 Kuruş 122,-	*1 Mecidiye 32,-
	*1 Banknot 228,-

Çek fiatları (kap. sa. 16)

*Paris 12,03	*Praga 15,86-
*Londra 724,25	*Vienna 4,5350
*New-York 0 523,350	*Madrid 5,54-
*Milano 9,14-	*Berlin 2,0671
*Brüksel 3,3755	*Varşova 4,2275
*Atina 88,8375	*Reste 3,8150
*Cenevre 2,16-	*Bükres 79,7750
*Sofya 68,-	*Belgrad 34,44-
*Amsterdam 1,1785	*Moskova 1070,75

Esham

İş Bankası 9,50	Terkos 29,90
Anadolu 25,20	*Çimento Ar. 11,40
Reji 4,31	Çınvon Dey 23,65
Şir. Hayriye 15,	Sark Değ 2,35
Tramvay 4,30	Balya 2,-
U. Sigorta 24,-	Sark m. ceza 2,35
Bomonti 21,25	Telefon 13,-

istikrazlar

*İst. dahili 99,	Elektrik -
*Şark D. yolları 2,75	Tramvay 54,50
*D. Muvahhade 58,50	Tünel 4,20
Gümrükler 5,55	Rihtim 18,15
Sayda mah. 4,35	*Anadolu I 44,20
Bağd. 11,75	*Anadolu II 44,20
Askeriy 11,75	*A. Mümessil 57,20

Tahviller

*İst. dahili 99,	Elektrik -
*Şark D. yolları 2,75	Tramvay 54,50
*D. Muvahhade 58,50	Tünel 4,20
Gümrükler 5,55	Rihtim 18,15
Sayda mah. 4,35	*Anadolu I 44,20
Bağd. 11,75	*Anadolu II 44,20
Askeriy 11,75	*A. Mümessil 57,20

TAKVİM

Cuma	Cumartesi
28 Nisan	29 Nisan
3 Muharrem	4 Muharrem
Gün doğuşu 5,02	
Gün batışı 19,02	
Sabah namazı 4,15	
Öğle namazı 12,12	
İkindi namazı 16,02	
Akşam namazı 19,02	
Yatsı namazı 20,43	
İmsak 3,09	
Yılın geçen günleri 118	
kalan 248	

HAVA — Yeşilköy askeri rasat zindinden verilen malûmata göre; bugünkü hava bulutlu ve şimalden hafif rüzgârlıdır.

Dünkü sııcaklık en fazla 11 en alrece, hava tazyiki 761 milimetre idi.

RADYO

Bugün

İSTANBUL :
18 den 19,00 kadar Kemal ve arkadaşları. 19 dan 19,20 kadar İhsan Rifat bey tarafından çocuk münasebetile konferans. 19,20 den 20,30 kadar Orkestra. 20 den 20,30 kadar Saz (hanım). 20,30 dan 21,30 kadar Hanım reyeti. 21,30 dan 22,30 kadar Orkestra. 22,30 dan 23,00 kadar Ajans haberleri ve saat ayarı.

ANKARA (1553 m.)
12,30 — 13,30 Ankarapalast. 18,40 Alaturka saz. 18,40 — 19,20 konseri (Ekrem Zeki bey tarafından). 19,20 — 19,50 Fransızca ders. 19,50 — 20,10 Gramofon. 20,10 — Ajans haberleri.

VIYANA (518,1 m.)
12,30 Plak — 19 Konser — 13,40 Plak — 18,35 Plak — 20,35 Plak — 22 Orkestra konseri — 23,45 Dans.

LEIPZIG (389,6 m.)
7,15 Jimnastik — 7,35 Konser — 21 Musiki — 22,10 Konser.

BÜKRİŞ (394,2 m.)
12 Plak — 13,15 Plak 17 Konser — 20 Senfonik konser.

ROMA (441,2 m.)
20. Haber — 21,30 Musiki — 22,10 man konseri.

BUDAPESTE (550,5 m.)
10,15 Orkestra — 13,05 Plak — 19 bant — 19 Cazbant — 20,30 Çigan orkestrası — 22 Musiki — 23,15 Çigan orkestrası.

MOSKOVA (1304 m.)
13,10 Plak — 18 Orkestra — 19,20 Konser — 21,15 Senfonik — 24 Dans.

VARŞOVA (1412 m.)
16 dan 23,05 e kadar nesriyat.

Yarin

ANKARA (1553 m.)
12,30 — 13,30 Ankarapalast. 18,40 Riyaseticümhur flarmonik Beethoven Symphonie Froique. 19,40 Alaturka saz. 19,40 — 20,10 Plak. 20,10 — Ajans haberleri ve saat ayarı.

VIYANA (518,1 m.)
12,30 Konser — 14,45 Plak — 16,15 Konser — 17,40 Koro heyeti — 18,45 Konser. 20,20 Piyano — 23,15 Dans.

LEIPZIG (389,6 m.)
7,15 Jimnastik — 7,35 Konser — 21 Musiki — 22,10 Konser — 24 Dans.

BÜKRİŞ (394,2 m.)
12 Plak — 13,15 Plak — 17 Orkestra — 18,15 Orkestra — 20 Piyano — 21 Musiki — 22,10 Operet.

ROMA (441,2 m.)
11 Spor — 21 Plak — 21,15 Dans. 21,45 Operet.

BUDAPESTE (550,5 m.)
10,15 Plak — 13,05 Musiki — 14,05 Operet — 15,05 Plak — 16,05 Plak — 17,05 Plak — 18,05 Plak — 19,05 Plak — 20,05 Plak — 21,05 Plak — 22,05 Plak — 23,05 Plak — 24,05 Plak.

VARŞOVA (1412 m.)
13,10 Plak — 17 Plak — 18 Plak — 19 Plak — 20 Plak — 21 Musiki — 23,05 Konser — 24 Dans.

MOSKOVA (1304 m.)
16 dan — 23,05 e kadar haber.

KİMSESİZ

28 Nisan 1933

Nakleden: Selâmi İzzet

— 10 —

Salon kalabalıktı. Hanımefen dilerin rengârenk tuvaletleri ışırdıyordu.

Şadiye, salona girer girmez, Muhsin beyle konuşan Nâsırı gördü. Onlar da onu gördüler. Ve Şadiye pek iyi hissetti, onlar da, tıpkı Seniha gibi, kendisini her zamandan fazla güzel buluyorlardı.

Birden, aynalardan birine göz attı. Siyah tuvaleti içinde, o da kendini beğendi. Gözlerinde alevler, yanaklarında alevler vardı. O anda, gene eski Şadiye olmuştu.

Nâsır yaklaştı: — Nerelerdesiniz?... Ben sizi köşkte yoksunuz zannettim.

Yüzüne, kavuştuğu için öyle mes'ut bakıyordu ki, Şadiye titredii.

— Ne uzun zamandır görüşmemiştik... Didar Hanım davet edince, ilk defa sevindim.

Şadiye gülümsedi. Bu samimi sözler, ruhunu okuyordu. Uzun aylardır, ki onu, eskisi gibi, kimse özlemiyor, özlediğini söylemiyor du. Birden, aklına Muhsin Beyin biraz evvelki sözleri geldi: "Karşınıza bir gün biri çıkacak ve size, layık olduğunuz hayatı verecek."

Nâsır sordu: — Birdenbire ne düşündünüz?..

— Sevincimi düşündüm Nâsır Bey. İnsan karşısında, uzun zaman görmediği bir dostunu görünce çok seviniyor.

— Size çok teşekkür ederim. Emin olun, ki beni arkadaş telâkki ettiğiniz için şerefliyorum.

Nâsırın gözlerinin içine bakarak güldü:

— Dünyada yegâne arkadaşım siz kaldınız. Burada olduğunuz zaman bile ender görüşürüz. Ya gittiğiniz zaman ne olacak?..

— Rica ederim, şimdi gitmemden bahsetmeyiniz.

— Neden?..

— Korkuyorum da ondan. O kadar çok gezdim, dolaştım, ki artık İstanbul'dan uzaklaşmaktan korkuyorum. Daha yola çıkmadan evvel, içimi daussıla kaplıyor. Bu işlerden vazgeçmek istiyorum.

— Ama işinizden çok memnundunuz.

— Evet, bir zaman memnundum. Hatta geçen kış bile memnundum, çünkü..

Biraz sustu, alını kırışarak devam etti:

— Çünkü o zamanlar hayatım hiç değişmeyecek sanıyordum. Yaşayış tarzımı değiştirmek aklımdan geçmiyordu. Ama artık fikrimden döndüm... Sakın hakkımda fena bir fikir beslemeyin... Fakat böyle anlarım oluyor ki zengin olamadığıma kızıyorum. Zengin olup varidat ile yaşamak güzel bir şey.

— Siz azm ve irade sahibi bir erkeksiniz. Bu istediğiniz şeyi yapmıyormusunuz?..

— Hayatta bazan öyle istekler var, ki azm ve irade ile erişilemiyor. Hem insan, saadete erişmek için ne yapması lâzım geldiğini kestiremiyor ki...

Bu sefer Şadiye cevap vermedi. Gözüne Muhsin bey ilişti. Yan gözle onlara bakıyordu. Kaşları çatılmıştı. Yüzü ekşimişti.

Şadiye, usulca:

— Hakkımız var.. güç şey..

Diye mırıldanıp, Muhsin Beyi fazla kırdırmamak için Nâsırdan uzaklaştı.

— Senihaçığım ortalık karardı, şu zile bas da lâmba getirsinler..

Seniha, Şadiyenin dizleri dibinde oturuyordu. Şadiyenin her sözünü derhal yaptığı halde, bu sefer yerinden kılmıdamadı. Üzerine çiçekler işlediği ipekli kumaşı bıraktı:

— Şimdi, dedi, ama öyle iyi oturuyorduk ki... Kuzum, bırak, biraz daha böyle karanlıkta oturalım... Böyle karanlıkta yalnız seni görüyorum da, daha çok benimsin sanıyorum. Biraz daha böyle karanlıkta oturalım minik anneciğim..

Başını Şadiyenin dizlerine dayamıştı; gözlerini kaldırmış yüzüne bakıyordu. Şadiye içildi, Seniha'yı alnından öptü, saçlarını okşadı.

Bu genç kızın gözlerine dala bilse, ruhuna nüfuz edebilse, bu şefkat, bu muhabbetle, gönlündeki acıyı unutabilseydi... Nâsır, birden bire çarçılmış ve gitmişti. Bu boşluk Şadiyenin gönlünde sızlıyor du.

Gideceği gün, Nâsırın titriyen sesi kulaklarından gitmiyordu. Veda ettiği zaman gözlerinin yaşardığını görmüştü ve halâ görüyordu.

Neden bir türlü o ayrılıkları son günü unutamıyordu! Neden her gün, her saat, her dakika Nâsır'ı hatırlıyordu?..

Birden Senihanın sesi duyuldu:

— Minik anne nerelere gittin?..

— Buradayım yavrum.

— Evet buradasın, buradasın ama aklın uzaklarda.. Saçlarını okşuyorsun ama, başka şeyler düşünüyorsun.

Şadiye, sanki aklından geçenleri Seniha okumuş gibi titredii:

— Dalmışım yavrum; işte geldim.

— Bir daha uzaklaşma.. kıskanıyorum... seni kaybedeceğim gibi geliyor. Kuzum minik annem, beni üzme...

— Seni üzmiyorum yavrum. Dünyada bir sevdiğim sensin.

— Hayır, artık değil.. Buraya misafirler hücum etmeye başlayalıdan beri, seni benden uzaklaştırıyorlar. Herkes seninle meşgul oluyor... Ben kıskanıyorum ama, iftihar da ediyorum... Hem sana minnettarım. Babam bile senin sayende beni seviyor. Ona, beni sevmeyi öğrettin... Artık bir kıızı olduğunun farkında... Bana çok büyük iyilikler yaptın Şadiye, buna mu kabil ben sana hiçbir şey yapamıyorum.

(Devamı var)

Bir katil üç seneye ve 1000 liraya mahkûm oldu

Tarla başında Dimitri Efendi isminde birisini bıçakla öldürmekten suçlu Mehmet Şaban Efendinin muhakemesi, İstanbul ağır ceza mahkemesinde dün bitmiştir.

Muhakeme neticesinde, Dimitri Efendi tarafından döğülen Şaban Efendinin, cinayeti dayak yemenden müteessir olarak işlediği anlaşılmış, tahrik edildiği kabul edilmiş, yaşı da küçük olduğundan, hakkımda üç sene ağır hapis cezası verilmiştir.

Suçlu, ayrıca Dimitri Efendinin varislerine bin lira tazminat ödeyecektir.

Yabancı sözlerin karşılıkları

Kadıköy lisesi hocalarının buldukları karşılıklar

Hat — Sınır, sıra, değer:

Sınır aşanları uslandırmak gerektir. Ben sıramı gözetirim. Etliye, sütliye karışmam. Herkes değerini bilse işler daha iyi yürürdü.

Helecan — Çarpıntı, yürek oynaması:

Suçumu duyacaklar diye çarpıntı arttı. Yüreğin oynamasını sana söyleyeceklerim o kadar korkunç değil.

Halef — Art (Kitabül edrak) yer tutma:

Ahmet babasının yerini tuttu.

Hareket — Kılmıdanma, teprenme, oynama, gidiş, coşkunluk:

Orada bir şey kılmıdanıyor ne olsa gerek. Tepreşip durma çocuğu uyandıracaksın. Tirenin gidiş çanı çaldı. Ortadaki bu coşkunluk da ne?

Harim — Avlu:

Caminin avlusunu kirletme.

Hazakat — Ustalık:

Hekim çok ustalık gösterdi.

Hesap — Sayı:

Sayıyı şaşırdım kaldım. Bilmem ne yapacağım?

Hiddet — Keskinlik, sertlik, öfke:

Keskinlik gösteren kendine eder. Sertlikle çocuk yola gelmez. Öfke ile kalkan zararlar oturur.

Hilâf — Karşı, yalan, aykırı:

Söylediğim yalansa karşılığına boyun eğirim. Düşüncün çok aykırı.

Hirfet — Zanaat:

Zanaat adamlarının bileklerinde altın bilezik vardır.

His — Duygu:

Duygularım beni hiç yanıltmaz.

Hitap — Söz yöneltme:

Sözü kendisine yöneltmeme al dışı etmeden yüdüdü gitti.

Hitabet — Güzel söz söyleme:

Güzel söz söyleme her kişinin kârı değildir.

Hizmet — İş, iş görme:

Sana iş göreyim diye nelere katlandım!. İşten geliyorum çok yorgunum.

İlk tedrisat müfettişlerinden Tefik beyin buldukları karşılıklar

Kahir — Ezici. Kail — Söyliyen. Karar — Durma. Karz — Ödünç. Kast — Tasarlama. Kasvet — Ağrılık. Kubbet — Yuvarlak çatı. Kudret — Güç.

Nağme — Ses. Naş — Ölü. Nâsip — Pay. Nefaset — Güzellik. Nefer — Tek kişi. Nifak — Bozgunluk. Nisap — Kerte. Nizam — Düzen. Nutuk — Söz.

Fark — Ayrılık. Farzetmek — Sanmak. Saymak. Fasile — Soy. Feza — Boşluk. Fazla — Artık. Feragat — Vazgeçme, El çekme. Fert — Tek kişi. Fesat — Karışıklık. Fesh — Bozma.

Mebhut — Şaşkın. Meselâ — Netekim. Metbu — Uyulan. Misal — Örnek. Mübrem — Mücadele. Didişme. Müphem — Belirsiz, yarı kapalı. Müsmir — Verimli. Meblâğ — Para.

Hapt — Susturma. Hacim — Yer. Hail — Engel. Haiz — Kazanmış. Hami — Koruyan, arka. Harç — İş. Haslet — Yaradılış, huy. Hasta — Hazan — Güz, yaprak dökümü. Havi — Dolu.

İstanbul on yedinci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Abes: Boş — Abus: Çatık. Acayip: Şaşılacak şey — Acaba: Öyle mi — Acele: Davranma. Acemi: Öğrenen — Aciz: Beceriksizlik — Adalet: Doğruluk — Adet: Alışma, görenek — Adeta: Enikonu — Adi: Bayağı — Afiyet: Sağamlık.

İstanbul 16 ncı mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Abes: Boş — Abus: Çatık — Acayip: Şaşılacak şey — Acele: Çabuk — Acemi: Çırac — Aciz: Beceriksizlik — Adalet: Doğruluk — Adet: Görenek — Adeta: Enikonu — Adi: Bayağı — Afiyet: Sağlık.

İstanbul 18 inci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Haber: Ses — Hâdise: Olağan — Hafıza: Saklayıcı — Hâkim: Söz kesen — Hakimiyet: Söz üstünlüğü — Hal: Görünüş — Halis Öz — Haslat: Verim — Hassas: Duygulu — Hatır: Saygı — Hatıra: Gönülde kalan.

İstanbul 42 inci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

İcabet: İstekli gitme — İhtilâf: Anmak — İhtikâr: Değersiz kazanma — İhtimal: Belki ummak — İhtisas: Duyuş — İhtiva: Kaplamak — İhtiyaç: İstek —

İlk tedrisat müfettişlerinden Ziya beyin bulduğu karşılıklar

Efsane: Uydurma, masal — Ehemmiyet: Değerlilik — Ehil: Becerikli — Elbet: Belki — Elim: Acıklı — Emanet: Tutum, karşılık, tutku — Emare: İz, belirti — Emetel: İstek, düşünce, dilek — Emin: İnanılan, korkusuz, saklıyan — Emniyet: İnanmak, korkusuzluk.

İstanbul 12 inci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

İhtifal: Saygı, anması — İhtimal: Olabilir — İhtisas "his", ten: Duyuma — İhtiva: İçine alma — İhtiyaç: Yokluk — İhtiyat: İlersini gözetme — İspat: Varetme — İtham "ittiham,": Suçlamak — İttihaz: Edinme.

İstanbul 46 ncı mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Adap: Saygılar — Aferin: Alkış, varol, yaşı — Afet: Yıkım, Büyük acı — Ağah: Belli, uyanık — Ahenk: Düzen, dirlik — Alâyiş: Gösteriş, yalancı süs — Alet: Avadan — Aman: Zorlu, güçlü — Amir: Buyuran — Asayiş: Korkusuzluk — Asude: Kaygısız — Ati: Gelecek — Ayin: Dermek — Ayina: Gözğü — Azade: Bağısız, uzak

İstanbul 19 uncu mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Hacim: Yer büyüklüğü — Hail: Ayırma — Haiz: Varlık — Hami: Koruyucu — Hapis: Kapanmak — Harç: Bozma — Hasar: Yıkılan — Haslet: İyi — Hasta: Kırıklılık, kırgınlık — Hazan: Döküm, biten — Hazine: Varlık kuyusu — Havi: Kaplamak.

İstanbul 54 üncü mektep hocalarının buldukları karşılıklar

İcabet: Varmak — İhtifal: Saygılamak — İhtikâr: Olurundan çok — İhtimal: Olabilir — İhtisas: Duyuş — İhtiva: Alan — İhtiyaç: Yokluk — İhtiyat: Yedek — İspat: Varetme — İttihaz: Edinme.

İstanbul 56 ncı mektep hocalarının buldukları karşılıklar

İcabet: İstenilen şeyi yapmak — İhtifal: Ölü için, acıklı tpolan — İhtikâr: Değerinden fazla istemek, dolandırmak — İhtimal: Olabilir — İhtisas: Duygu — İhtiva: Alan — İhtiyat: Önceden düşünme — İspat: Meydana çıkarmak — İtham: Suçlu çıkarmak —

İstanbul on yedinci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Can: Yaşayış, yürek, öz — Cefa: Hırpalanma — Cehit: Savaşma — Cehennem: Korevi — Celâdet: Korkusuzluk — Cemaat: Topluluk — Cemile: Yarenlik, gönül alma — Cemiyet: Dernek — Cenaze: Ölü — Cenin: Döl, düşül.

İstanbul 40 ncı mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Abes: Çirkin — Abus: Suratsız — Acayip: Şaşılacak şey — Acaba: Ne dersin — Acele: Tez, çabuk — Acemi: Çırac — Aciz: Beceriksiz — Adalet: Doğruluk — Adet: Görenek — Adeta: Bayağı — Adi: Bayağı — Afiyet: Sağlık.

Eyüp 36 ncı mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Habit (hapt): Susturmak, boş kılmak, çürütmek — Hacim hacm büyüklüğü — Hail: Arayı kapayan — Haiz: Taşıyan — Hami: Koruyan — Hapis (haps): Kapatılma — Hasar: Yazık olmak — Hasım (Hasm): Yav — Hasta: Sayrı — Hazan: Yaprak dökümü çağı — Hazine: Ambar — Havi: İçine alan, kaplıyan.

İstanbul 7 inci mektep muallimlerinin buldukları karşılıklar

Gadir: Yazık — Gaflet: Dalgınlık — Gaile: İş çokluğu, sıkıntı — Galebe: Yenmek — Ganimet: Beleş — Garaz: Öç, hınç — Garip: Yabancı — Gavamız: Derinlik — Gaybubet: Yetirmek — Gaye: Son — Gıda: Azık — Gına: Zenginlik, yetme — Girdap: Su döneği — Gurur: Böbürlenme — Günah: Suç —

İstanbul 15 inci ilkmektep hocalarının buldukları karşılıklar

Paye: Basamak — Pejmürde: Solmuş, kılıksız — Pençe: Taban — Perhiz: Sakınma — Perver: Sever — Perişan: Dağınık — Peşiman: Tasalı — Peşin, pişin: Önce —

İstanbul on ikinci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Tabi: Uyan — Tabut: Dört kol — Tali: İkinci — Tarih: Geçmişler — Tecil: Sona bırakma — Tedip: Uslatmak — Teemmül: Olurunu düşünmek — Teenni: Yavaş yavaş — Teessür: Acınmak — Teessüf: Gücenmek — Teessüs: Kurulmak — Tehir: Geri bırakmak — Tekit: İkinci anlatmak — Telif: Uydurmak — Temin: Sağlama — Tesir: Dokunmak.

İstanbul 2 inci mektep hocalarının buldukları karşılıklar

Farzetmek: Öyle saymak, tutmak — Fesahat: Açık söz — Fesile: Soy — Fetanet: Derin anlayış — Feza: Boşluk — Felâket: Kara gün — Feragat: El çekme — Fert: Tek — Fesat: Bozukluk — Fesh: Bozma.

Bizde ve dünyada

Keyif Verici Zehirler Kaçakçılığı

- 8 -

Bulgaristandaki fabrikalar apaçık çalışabilmekte idiler. Malûmat alınıyordu

Radomir fabrikası geçen teşri-nieveldenberi çalışmaktadır. Faa-liyetinin iki ayı zarfında 1500 kilo eroin imal etmiş ve bunu Almanya ve Fransaya, bilhassa Hamburga Marsilyaya kaçırmıştır. Hamburga giden Amerikaya, Marsilyaya giden Mısır ve uzak şar-ka gönderilecekti.

Bu fabrika ayda 750 kilo imal ettiğine göre onun bir günde yaptığı eroin üç milyon tiryakiye kifayet eder.

Bulgaristanın bütün alyonunu bu fabrikalar istihlak etmektedir.

Bu fabrikadan başka Bulgaristanda Taranto ailesine ait bir fabrika vardır. Beş altı aydanberi faaliyet geçiren bu fabrika evvelce İstanbul fabrikalarında çalışan bir Fransız kimyager tarafından idare olunmaktadır. İsmi de "Dimogo", dur.

Bulgaristanda Anofi biraderlerin de küçük bir fabrikası vardır. Şikilli isminde bir macar da bir fabrika tesis etmiş ve evvelce E-yüp fabrikasında çalışan Agobu fabrikasına tayin etmiştir.

Bulgaristanda yapılan uyuşturuca maddeler evvelâ Viyana, Marsilya, Berlin ve Hamburg tarikile Amerika ve uzak şarka; Selânik, Atina ve Kıbrıs tarikile Mısır gönderilmektedir.

Bulgaristanın bu işten vazgeçirilmesi için bu sene mühim teşebbüsler vukubulacaktır.

Bununla beraber, bu afetin kendini öldürmeğe başladığını gösteren delâil de vardır. Çünkü rekabetler şiddet bulmuş, kazançlar gittikçe azalmış, her tarafta takipler şiddet kespemeye, kaçakçılık âleminde anarşi kendini göstermeye, kaçakçılar birbirleriyle hırlaşmaya başlamış bulunuyor.

Bunun neticesi olarak bu afet kendi kendini öldürmeye başlamış bulunuyor.

Bulgaristan bu sene milletler cemiyetinde şiddetli hücumlar karşısında kalacağı için onun da takibat işine ehemmiyet vermesi bekleniyor.

- 7 -

Kaçakçıların şifresini başından sonuna kadar nakletmek hem hem uzun sürer, hem de kari alâkadar etmez. Fakat kaçakçılık şebekesinin nasıl çalıştığını göstermek için bunlardan bir kaç nü-mune göstereceğiz:

7,500 İli (İlyapulos Biraderler). 75,257 Taranto (Eyüp fabrikası). 75,258 Mişiler. 75,505 yüzde otuz nispetinde karışık eroin. 75,506 yüzde otuz beş nispetinde karışık eroin. 75,632 Şarkî Asya Nakliyat kumpanyası. 75,636 Kanada Pasifik hattı. 75,819 Elbise bavulları. 75,823 camdan çanaklar. 75,825 petrol tenekeleri. 76,231 parayı Londraya gönderiniz. 76,233 para göndermeyiniz. 76,230 parayı Amerikan ekspresi bankasından alınız. 76,340 hesabı behemehal gönderiniz. 76,330 hesabı telgrafla bildiriniz. 76,356 mal göndermeyiniz, malûmat bek-

leyiniz. 76,363 malları bugün aldık. vesaire vesaire..

Kaçakçılar bu şifre sayesinde istedikleri gibi muhabere ediyor. Kendilerinden başka bir kimse bu şifreyi anlayamadığı için işlerini mükemmel bir surette idareye muvaffak oluyorlardı.

Beynelmîl şebekenin başlıca idare merkezlerinin telgraf adresleri de tamamiyle elde edilmiş bulunuyor.

Pariste ikamet eden Mösyö Romanın adresi "Romzaha", idi.

Aynı adamın İstanbuldaki adresi Tokamıkandı. İlyapulosun Paristeki adresi "Kövüler", di. Bunların buna benzer telgraf merkezleri Şanghay, Atina, Berlin, ve Nibohavende idi.

- 8 -

Uyusturucu maddeler kaçakçılığını tahdit için yapılan takibatın ortaya çıkardığı en mühim şebekelerin biri de Mısırdaki yakalanmıştır. Russel paşanın bile senelik raporunda bu şebekeyi idare eden adama, "kaçakçılar kralı", ünvanını vermesi, onun mahiyeti hakkında bir fikir vermeğe kâfidir.

Mısırın kaçakçılar kralı "Mehmet Mustafa Nafi", namındadır. Fakat kelli felli bir müslüman adı taşıyan bu adam aslen İspanyoldur. Ve İspanyanın oldukça tanınmış asil ailelerinden birine mensuptur. Bu İspanyol ailenin bir kısmı, epice bir zaman mukadde-ma Mısır hicret ederek orada yerleşmiş ve orada Müslüman da olmuştur.

Mehmet Mustafa Nafi de bu ailenin varisidir. 1881 de Kahirede doğan Nafi, bir çok lisanları mükemmel bilir, mükemmel konuşur, her lisanı o lisanın asıl sahipleri gibi söyler. En iyi konuştuğu lisanlar İngilizce, Fransızca, Almanca ve Türkçedir. Arapçayı, her Mısırlı gibi mükemmel bilir.

Hayatında ilk iş olarak Mısır demiryolu idaresinde çalışmış "Nafi", kısa bir zaman sonra bu işten ayrılmış, ve zekâsından, bilgisinden gayri meşru bir surette istifadeyi kararlaştırmış. Ve derhal beynelmîl bir şebekeye girmeğe ve çalışmağa muvaffak olmuştur.

Nafi, bu şebekeye girdikten sonra Mısırdan kalkarak Suriyeye geçmiş, orada bir çok dostlar edinenerek onların da yardımıyla kaçakçılık işini ilerletmeğe muvaffak olmuştur. Onun bu sırada yaptığı esrar kaçakçılığı idi. O zaman Mısırdaki tiryakilerin aradığı, paradan sakınmadığı madde bu idi.

Nafi 1912 de Suriyeden Mısır dönmüş ve zekâsını başka bir sahada kullanmağa başlamıştı.

(Devamı var)

Saatte 682 kilometre

PARİS, 27 (A.A.) — Beynelmîl tayyarecilik federasyonu İtalyan küçük zabıtlarından Angelo'nun kazandığı 682,8 kilometreden ibaret dünya sürat rekorunu tasdik etmiştir.

Mersinde

Belediyenin düzeltmesi lâzım gelen işler

Mersinden yazılıyor: Türkiye'nin en işlek limanlarından biri olan ve geniş hinterlandı dolayısıyla yüksek bir istikbale nımazet bulunan Mersinde maalesef bir çok noksanlar göze çarpmaktadır. Mersin, vakit vakit ecnebi seyyahları tarafından ziyaret edilen bir yerdir. Gerek, bu sebeple, gerek halkın sıhhati namına bu noksanların ve bu hallerin devamı mazur görülmez. Bu noksanlardan en fazla göze çarpanlarından bir kaçını zikredelim:

Evlerin hemen % 90 nında çeşme vardır, çeşmelere gelen bu su Tarsus çayından alındığı için yağmurlu zamanlarda ve karlar erimeye başladığı vakitlerde çeşmelerden adeta çamur akar. O halde ki içmek ve yemeklerde kullanmak değil, hattâ el, yüz ve çamaşır dahi yıkanmaz. Esasen yağmursuz zamanlarda da şehir kadar açıkta gelen su, köylü tarafından yer yer bulandırılmakta ve bulandırılmaktadır. Hattâ bu yüzden Mersinde dizanteri ve kara hümma beledi bir halde hüküm sürmektedir.

Halk 25 — 28 selâbet derecesinde olan kuyu sularını içmektedirler. Hal ve vakti yerinde olanlar ise İstanbuldan damacanalarla gelen suları kullanırlar.

Şehrin iskeleye civar sokak ve caddelerile kışla, istasyon ve hastahane giden caddeleri istisna edilirse diğer cadde ve sokaklar kaldırımsız kalmıştır, bunların bir çoğundan kışın araba ile geçmek mümkün olmaz. Hattâ bir çoğunda piyade kaldırmı dahi yoktur.

Şehrin muhtelif mahallerinde su birikintileri kurbağalara mece teşkil etmektedir. Bu asırda Mersin gibi işlek bir limanda kurbağa seslerini işitmek ne kadar acıklıdır.

Belediye; tatlıcı, fırıncı ve bakkal gibi esnaf dükkânlarının önüne camekân yaptırmakla işini bitirmiş zannediyor. Halbuki iklim itibarile bu dükkânların kapıları ve ekseriya camekânlarının bir kısmı açık bırakıldığından, sokaktaki toz, toprak akışına kadar dükkânlarda açık bulundurulmuş helva, pekmez, kuru meyva ve şeker işleri gibi pişirilmeyen yenen mevaddı gıdaye üzerine konmaktadır.

Süpürüntü arabalarının üstü açıktır. Bir taraftan süpürüntü toplanır, diğer taraftan yel gelir savurur. Bundan başka; süpürün tüler gündüz sabahleyin toplanıyor. Günün diğer zamanlarında da hayvan pisliklerini veya ufak tefek süpürüntüleri toz toprak kaldırarak süpürüyorlar.

Göze çarpan sokakların sabahları süpürülmesine rağmen caddeler harici evlerin önü ve boş arsalar mezbele halindedir. Belediyenin süpürüntülerinden bir kısmı da Liman Şirketi dairesile Sahil Sıhhiye merkez tababeti önünde deniz kenarına dökülmektedir. Bu daireler yolcu iskelesi civarındadır.

Bir çok bakkal ve manav dükkânlarında ve daha garibi belediye memur kulübesinin bulunduğu sebze halındaki bir kısım esnaf

Kayseride 23 Nisan

Kayseride 23 Nisan merasiminde bulunan hükümet erkânı
KAYSERİ, 23 (Hususi) — 23 nisan coşkun tezahüratla tes'it edilmiştir. Yapılan büyük tezahüratta kumandan Nafiz Paşa, Vali Nazmi bey ile meb'usumuz Raşit beyler de bulunmuştur. Gürbüz gençlerin, almların iman ve kudret parlayan bir coşku ile resmi geçitler yapıları bir tün halkı coşturmuştur. Gençler çok alkışlanmıştır.

Kütahyada 23 Nisan

Kütahya fırka binası önünde Halil Kadri Bey nutkunu söylerken ...

KÜTAHYA, 23 (Hususi) — Milli hâkimiyetin kurulduğu 23 nisan coşkun bir heyecanla Kütahyada tes'it edilmiştir. Sabahleyin fırka binası önünde toplanan ilk, orta, lise talebesi ile bütün Kütahya halkına hitaben (Kütahya) gazetesi müdürü Halil Kadri bey çok belîğ bir nutuk söylemiş ve halk tarafından çok alkışlanmıştır. Merasimden sonra mektepler ve jandarma taburu muazzam bir resmi geçit yapmışlar ve halk tarafından çok alkışlanılmışlardır. M. E.

Erdek denizinde bir kaza

Bir kaç gün evvel Erdek körfezinde bir kaza olmuştur.

22 nisan akşamı Erdeğe gitmek üzere Paşa limanından çıkan ve içinde üç kişi bulunan bir kayık hahanın birdenbire fırtınaya çevirmesi üzerine Erdeğe yakın yerde iki parça olmuş ve içindekiler denize dökülmüştür. Üç kişiden ikisi yüzerek sahile çıkmış diğeri bir müddet kayık direğine sarılı olarak deniz ortasında kaldıktan sonra kurtarılmıştır.

Milâs yolunda bir kaza

Muğladan Milâsa hareket eden ve içinde beş yolcu bulunan tenezzüh otomobili bütün süratle yoluna devam ederken direksiyonun bozulması neticesi olarak uçuruma yuvarlanmış ve yolcular muhakkak bir ölüm felâketinden kurtulmuşlardır.

Vak'ayı haber alan vilâyet zabıtası derhal kaza mahalline bir imdadı sıhhi makinesi göndermiş ve yolcuları alıp avdet etmiştir. Şoför hakkında tahkika ta başlanmıştır.

dükkânlarında ayarlı dirhemler yerine taş ve nal parçaları kullanılıyor.

Noksanların düzeltilmesi için görülmesi, gösterilmesi lâzımdır. Mersin belediyesinin de hüsnü niyetile çalıştığı muhakkaktır. Belediyemizin bu işaret ettiğimiz işleri de düzeltmek için çalışmasını dileriz.

Bursa sergisi hazırlıkları

10 temmuzda Bursada lise ve kız muallim mekteplerinde açılacak olan yerli mallara mahsus dördüncü Bursa sergisi hazırlıkları devam ediyor.

Sergi için yapılacak duvar fişleri hakkında bugünlerde bir karar verilecektir.

Duvar ilânları için bir kaç örnek yapılmıştır. Bunlardan bir de Bursalı Cemal Nadir bey tarafından verilmiştir. Resimde Uludağ, tarihi Bursa ve işliyen Bursa renkli olarak çizilmiştir. Sergi heyeti bu örneği çok beğenmiştir. Duvar ilânından başka karton ve broşür de hazırlanmaktadır.

Balkan konferansı deniz işleri komitesi

ATINA, 27 (A. A.) — Balkan Konferansı deniz işleri komitesi zıncısı ilk toplantılarını Atina ticaret ve sanayi odası salonunda yapmışlardır. Bu zevat, merkezi İstanbulda bulunan Balkan ticaret odası nezdinde bir deniz işleri subesi ihdasına müteallik nizamnameyi tasvip etmişlerdir.

Arnavutluk murahhası, Balkan seyrisefain şirketlerinin Arnavutluk limanları ile muntazam servisi yapmalarını teklif etmiştir.

Diğer memleketler murahhasları bu talebtan malûmat kaydetmişlerdir. Bu talebi hükümetlerine bildireceklerdir.

Yunan hükümeti, dün akşam komite azası şerefine bir ziyafet vermiştir.

GÜZEL SAN'ATLAR

Musiki

Radyo

Fransızlar neşriyatı tanzim için ne yapıyorlar?

Son zamanlarda Fransada radyo neşriyatından şikâyet edilmeye başlanılmış, bunun üzerine Fransız radyo neşriyatının tanzimi için teşebbüslere girişilmiştir. Hükümet, bu hususta bir kanun lâihyası hazırlamıştır. Lâihya Fransız meclisleri meclisine verilmiştir, yakında müzakere edilecektir.

Bu lâihyaya göre Fransada başvekkâlele bağlı bir yüksek radyo meclisi teşkil edilecektir. Bu meclisin altmış azası olacaktır. Fransız hükümet teşkilâtı, güzel san'atlar müesseseleri ve matbuatı bu mecliste temsil edilecektir. Yüksek radyo meclisi, radyo programının heyeti umumiyesinde ahenk ve tenevvü temin etmek ve tekerrirlere mani olmak vazifesile mükelleftir.

Bu meclisin teşkili için çıkarılacak olan kanun, Fransız radyo sanatçılarına ait fennî cihetlerle radyo sanatlarının terakkileri hakkında da hükümleri ihtiva etmektedir.

Büyük bir senfonik konser

"İstanbul Musiki san'atkârları cemiyeti,, Mayıs onuncu Çarşamba günü, Gloria sinemasında büyük bir senfonik konser verecektir. Bu senfonik konseri Paris'te verdiği konseri muvaffakiyetle bitirdiğini geçen hafta yazmış olduğumuz ve İstanbul'a idare etmeyi kabul etmiştir. Bundan başka, konserde Mozart, Haydn, Schubert'in çalınacak parçaları arasında, kıymetli ve yegâne diyebileceğimiz bestekârimiz Cemal Reşit Beyin "Estantane,, ismi altında topladığı beş parçası da çalınacak. Bu parçalar "Balıklar ağ çekme camii içi,, "Kör dilenci,, "Boş bir güvercinleri,, dir.

Senfonik konser 45 kişilik bir heyet tarafından verilecektir. Konser Maestrosu Arnold Zirkın olacak 14 keman, 4 viola, 4 violoncel, 4 Kontrbas V. S. bu müzisyenler, yapılacak olan umumi provaya, İstanbul'un musiki kimseleriyle matbuat mümessilleri de bulunarak, memleket, hemen hemen ilk defa olarak diyebileceğimiz şekilde bir konser hazırlanmış olacaktır.

Bugünkü konser

Ermeni meclisi umumi reisi Dr. (Andre Va'ram)ın himayesi altında teşekkül eden (160) kişilik muhtelit büyük Koro heyeti tiyatrosunda ilk konserini verecektir. Konseri Vali B., Cevdet Kerim B. ve fırka erkânı davet edilmiştir. Bu konser münasebetiyle Türkçe muallimi (Istefan Gordikyan) Ef. tarafından kalefından bestelenmiş olan (Vatan şarkısı) 160 kişi tarafından tedânni edilecektir. Bundan maasiklerden parçalar, Türkçe. Ermenice halk türkülleri teganni edilecektir.

Edebiyat

Büyük Bir İtalyan Muharriri

Gazi Ve Türk İnkılâbı Hakkında Bir Eser Hazırlayan Antonio Aniante'nin sözleri

Lisan farkları, kültürün beynelmileleşmesi - ne kâfi yükseklikte bir set teşkil etmeseydi, hükutlar, halkların milliyetleri ne olursa olsun, kuvvetli şahsiyetleri tanımlarına bir mâni teşkil etmiyecekti. Artık tasdik olunuyor ki zekâ, mevzîi değildir ve olamaz. Bunun için zamanımız, sanat becaiyşlerinin, entelektüel birleşmelerini, hasılı beşerî zekânın dünya yüzünde umumî cereyanını temin edecek nümayişlerin ehemmiyetini adamakıllı idrak etmiştir. Artık fikir, hudutlar içine çerçeveselenip kalmıyor.

Bize yabancı, fakat bizi seven kuvvetli bir şahsiyeti Türk karilerine bugün takdim etmek istiyorum.

Antono Aniante bizim için iki kere dikkate şayandır. O, bir kuvvetli muharrir ve bir sanat nazariyecisidir. O, büyük bir Türk dostudur, yeni Türkiyenin bir hayranıdır.

Aniante, muasır İtalyanın en kuvvetli muharrirlerindendir. En mühim eserleri "Bellini'nin hayatı,, ve "Tarmina'nın son geceleri,, dir. Bu son iki kitap fransızcaya tercüme edilmiş ve Aniante'nin şimdi Fransadaki şöhretinin ilk basamaklarını teşkil etmiştir.

Faşizm cereyanına bütün mevcudiyetle iştirak eden Aniante, on senedenberi Pariste oturuyor. Bu müddet zarfında bazı İtalyan gazetelerinin ve hususile La Stampanın Paris muhabirliğini yapmıştır. Bu şehirden yolladığı siyasî mektuplar, hikâyeler, gazetelerin en meraklı sütunlarını teşkil etmekte idi. Entellektüel beynelmilelliği garip bir efsun taşıyan Montparnasse, Aniante'yi cezbedti ve muharrir bundan dört sene evvel orada "Jeune Europe,, galerisini açtı. O tarihten beri bu galeri, Aniante'nin pek isabetli bir görüşle keşfetmesini bildiği genç san'atkârların bir ocağı olarak kalmıştır. Artık galeri müdürü olan muharrir, ilk defa olarak, meşhur ressamların eserlerinin yanına, silik, fakat parlacak olan gençlerin eserlerini asmaya cesaret ediyordu.

Bizim Hale Asafı Antonio Aniante gördü ve keşfetti. Bizde meşhur olan bu Türk kıızı, bundan iki sene evvel Parise gittiği zaman tabii tanılmıyordu. Bu san'atkâr kızmızın taze ve zarif şahsiyetini ilk gören ve onu tanıtmak isteyen o oldu. Galeri müdürü olmak sıfatı ile Aniante bir kuvvetti, ve Hale Asafı Montparnasse'da o tanıttı. Montparnasse diyor, Paris demiyorum, çünkü Montparnasse, havası, manası, sakinleri itibarile sanki ayrı bir diyardır. Montparnasse, Parisin özü ve gözüdür. Onun için, Hale Asaf yakında koca Pariste de tanılacaktır. Sırası gel-

M. Antonio Aniante

mişken, Aniante'nin bütün Türk ressamlarına karşı gösterdiği alakayı işaret edeyim. Filhakika Hale Asaf'tan ve benden başka, "Jeune Europe,, galerisinde meşhur karikatüristimiz Sedat Nuri Bey, ve son zamanlarda, Bedri Rahmi namında bir genç eser teşhir etmişlerdir.

Fakat bu yazıda, birkaç gün zarfında Antonio Aniante'yi "Avrupa muharriri,, derecesine yükselten edebî hadiseden bahsedeceğim. Hiç şüphesiz memleketimizde de büyük bir alâka uyandıran "Mussolini,, namındaki eser, birkaç ay evvel Pariste Grasset tarafından neşredildi. Kitap; derhal büyük ve beynelmilel bir alâka uyandırdı. Bu alâka tabii evvelâ siyasi ve entellektüel muhitlerde belirdi. Fakat eserin selis, herkeşce anlaşılabilir üslûbu, onu halk arasına da dağıttı.

Mussolini, dünya politikasının mihverlerinden biridir, ve böyle kalacaktır. Bu itibarla bir çok taraftarları, bir çok da düşmanları vardır. Yazdığı eserde Aniante, Mussolini'yi ne ifrat ne tefrit göziyle görmüş, fakat tam bir bitarâflıkla, İtalyan başvekilinin hakiki karakterini çizmeğe muvaffak olmuştur. Bu itibarla eseri, ne kuru bir biyografi, ne de bir tarihtir, fakat faşizmin ve Mussolini'nin bir felsefesidir. Aniante, İtalyan diktatörünün meziyetlerini söylerken, beşerî kusurlarını da işaret etmiştir.

Faşizm hareketinin kuvvetini ve İtalya için isabetini takdir etmekle beraber Aniante bu hareketin müfrit harpçi tarafını zikrediyor, ve faşist İtalyanın Avrupa sulhünü tehdit eder mahiyetteki hareketlerini şiddetle tenkit ediyor.

Bu kitabın İtalyada yaptığı tesir çok büyük oldu. Bidayette söylediğim gibi, Aniante faşist ve faşizme bilfiil hizmet etmiştir. Kitapta bariz bir surette görünen, ve muharririn Mussolini'ye olan derin hörmet ve hayranlığın rağmen, Aniante "faşist,, unvanından

ışkat edildi. Eser, rejimin kuvvetli bir tenkidi olarak kabul edildi. Beklemediği bu akıbet, Aniante'yi hayretler içinde bıraktı. Bütün vicdanile, faşizmin bir felsefesini yapmak istemişti. Fakat vatandaşları bunu böyle kabul etmediler. Tehditler, hududu aşarak Parise kadar geldi. Aniante faşizm düşmanı unvanını giymişti.

* * *

Montparnasse'nin aynası Selektin taraçasındayız. Haricin soğundan muhafaza eden tenteleri, rüzgâr şakırtıyor. Dışarda bulvar, hafif karı eritirken, barların, kahvelerin, panayır yerlerinin mavî, kırmızı, yeşil ışıklarına ayna oluyor. Hale Asaf, Aniante ve ben; "Cafe - creme,, lerin etrafındayız. Aniante'nin dizleri, irili ufaklı bir sürü kitapla örtülü. Onları bana gösteriyor. Mütehevvir ve coşgun İtalyan simasının ortasında, sevinçli iki göz parlıyor.

— Bakın, dedi Aniante, büyük Gazinin hayatını tetkik ediyorum. Bu kitaplar ondan bahsediyorlar. Ben de bu büyük adamın misilsiz hikâyesini yazacağım, yazmaktayım bile. Bugün, Sakarya muharebesini yazdım. Ne asil, ne kahramanlıkla dolu bir tarih yapırağı o!...

— Mustafa Kemal seviyor musunuz, dedim.

— Sevmek kelimesi hafif kalıyor, dedi muharrir. Onu, bu asrın en büyük adamı telâkki ediyorum. O, tarihin kaydettiği nadir askerlerden, kanun ve mantık adamlarından biridir. Mustafa Kemal ismi bana gayriihtiyari en büyük isimleri hatırlatıyor: Büyük Petro'yu, İskender'i, Napoleonu düşünüyorum. Bu, hayranlığımın en kuvvetli ispatı değil midir?

— Siz büyük bir muharrir olduğumuz için bu hayranlık Türkleri memnun edecek dedim. Ve eminim ki kitabınız kuvvetli olacak.

— Kitabım canlı olacak, çünkü Mustafa Kemal'in ruhunu, şimdiye kadar onun hakkında yazmış olanların hepsinden fazla anladığıma kailim. "Kuruluş bir mekanizmayı bozup yeniden yapan,, şahsiyetleri pek nadir taşıdıkları iki hassa Mustafa Kemal'de mevcuttur. Askerî ve siyasi deha. O, yalnız düşman ordusunu bir az sonra hezimete uğratabacak kumandayı vermez, aynı zamanda, memleketin içtimai hayatına yeni bir hayat katacak olan kanunu da emretmeyi bilir. Birbirine ne kadar zıt iki şey! Mustafa Kemal harp meydanında'da, meclis kürsüsünde de büyüktür ve dahidir.

Bilir misiniz ki, milletleri çalkalayan ve değiştiren büyük hareketlerin, içtimai, ahlâkî, psikolojik manaları vardır. İşte, şu veya bu vak'adan, filân veya filân hadiseden ziyade, bu manaları aramak tarihçinin vazifesidir. Mustafa Kemal'in Türkiyeyi değiştiren hareketlerin sadık tarihçesi çok kere yapıldı, ve yapılmış bir şeyi tekrar etmem abesti. Ben kitabımda Türk

Elyazısı

Roçilt

Fransız millî kütüphanesi - ne kıymetli bir koleksiyon hediye etti

Baron Hanri dö Roçilt, Fransız millî kütüphanesine çok kıymetli bir koleksiyon hediye etmiştir. Bu koleksiyonun intifa hakkı gene Baron Hanri dö Roçilt'e ait olacak, Fransız millî kütüphanesi koleksiyonu teşhir edecektir. Meşhur zengin bu teberrüü geçenlerde Fransız maarif ve Terbiye nazırı Mösyö dö Monzinin yanında Baron Hanri dö Roçilt ile millî kütüphane müdürü arasında imzalanmıştır.

Bu koleksiyon çok kıymetli bir elyazısı koleksiyonudur, on dördüncü asırdan itibaren zamanımıza kadar yetişmiş meşhur kimselere ait beş binden fazla vesikayı ihtiva etmektedir.

Bu koleksiyonun tetkiki Fransız tarih ve edebiyatına ait altı asırlık kıymetli yeni malûmat elde edilmesine sebep olacaktır. Koleksiyondaki elyazıları arasında Şarlken'in, birinci Fransanın, Margrit d'Angulem'in, Luiz dö Savva'nın mektupları büyük bir kısm teşkil etmektedir. Rable'nin elyazıları da başlı başına bu meşhur muharririn hayatına ait birçok notaları aydınlatacak mahiyette vesikalar. Koleksiyona ehemmiyet kazandıran başka bir nokta da içinde bir şahsa ait birçok vesikaların, bulunması, bu yüzden bir şahsın muhtelif zamanlardaki hayat ve ihtisasının tetkikini mümkün kılmaktadır.

Baron Hanri dö Roçiltin Fransız millî kütüphanesine hediye ettiği koleksiyon, mutahassıslar tarafından kısımlara ayrılmakta, tasnif ve tanzim olmaktadır. Hazırandan itibaren teşhir edilecektir.

Tarih ve edebiyat meraklıları bu koleksiyonun tetkikinden istifade edeceklerdir.

Baron Hanri dö Roçilt, senelerdenberi bu elyazılarını toplamak için büyük emek ve para sarfetmiştir.

Tiyatro

Darülbedayi san'atkârları

Anadolu turnesine çıkmış olan Darülbedayi san'atkârları dün Konyaya varmışlardır. Orada birkaç temsil verdikten sonra İzmir'e gideceklerdir.

Varna tiyatrosu

Varna son seneler içinde büyük ve güzel bir tiyatro binası kazandı. İçinde Varna belediye tiyatrosunun temsiller verdiği tu binayı Varna belediyesi, belediyenin mutat bütçesine hiç yük olmadan yaptırmıştır. Belediye meclisi kararla bazı eşya fiatlarına bir ve iki lvalık pul yapıştırılarak toplanan para, tiyatro binasının yapılmasına sarfedilmiştir.

İnkılâbın "ruh,, unu anlatmağa çalışacağız.

* * *

Dev gibi gürleyen son otobüsler geçiyordu. Birer birer sönen Bulvarın gaz lâmbaları yaş kaldırımlarda sarı akisler yapıyordu. Antonio Aniante'nin yüzüne baktım: Memnun, coşgundu!

Paris:

Nurullah Cemal

Soruyorlar: Küçük san'atlar hangileridir?

Küçük san'atların Türklere ve Türk tabiiyetinde olanlara geçmesi zamanı yaklaştığı için bir çok kimseler bu san'atların hangileri olduğunu sormaya başlamışlardır.

Bu hususta alâkadar makam bir liste yaparak bunlara bildirmiştir. Bu listeye göre Türklere geçmesi lâzım gelen san'atlar şunlardır:

Ayak satıcılığı, çalgıcılık, fotografcılık, berberlik, müretteplik, simsarlık, elbise, kasket, kundura imalatçılığı, borsalarda mübâyaaçılık, devlet inhisarlarına tabi maddelerin satıcılığı, seyyahlara tercümanlık, inşaat demir ve ahşap sanayi işçilikleri, umumî nakliye vesaiti ile su ve tenvir ve teshin ve muhabere işlerinde daimî ve muvakkat işçilik, karada tahmil ve tahliye işçiliği, şoförlük ve muavinliği, alelûmum amelelik, her türlü müesseselerde, ticaret hane apartman, han, otel ve şirketlerde bekçilik kapıcılık, odacılık, otel, han, hamam, kahvehane, gazino, dansing ve barlarda kadın ve erkek hizmetçilik, bar oyuncu ve şarkıcılığı.

Kimyagerlik ve baytarlık.

* * *

İcra Vekilleri Heyeti kararı ve ruhsatı olmadıkça tayyare makineliliği, pilotluğu, devlet veya vilâyetlere merbut müesseselerle belediyelere merbut tesisat hizmetleri de ecnebilere tarafından yapılamaz.

Diğer taraftan Yunan gazetelelerinden bir kısmında görülen neşriyat buradaki Yunan tebaalı işçiler arasında günün hâdisesi olarak konuşulmaktadır.

Yunan gazetelerinin bu neşriyatına bakılırsa buradaki Yunan tebaalı işçilere teshilat bulunacaktır.

Marangozlar hemen büyük bir ekseriyetle Yunan tebaalıdır. Ve bunların adedi 300 ü bulmaktadır.

* * *

Esnaf cemiyetlerinden bir çokları yeni kanunda tereddütte kaldıkları noktaları İktisat Vekâletinden sormuşlardır.

Vekâlet bunlara lâzımgelen cevapları vermektedir.

Bir şehiryatı mektebindeki yolsuzluk tahkikatı

Geçenlerde "Hâkimiyeti milliyeye," şehir yatı mektebinde bazı yolsuzluklar vukuuna dair maarif müdürlüğüne bir ihbar yapıldığı ve mektepte tahkikata başlandığı yazılmıştı.

İhbarı yapan anbar memuru Bekir Efendi vekâlet emrine alınmış ve bunun üzerine vilâyet makamına müracaat ederek hiç bir suçu olmadığı halde mazur edildiğini ileriye sürmüştür. Bekir Efendi verdiği istidada yaptığı ihbara ait tahkikat evrakının da aradan aylar geçtiği halde muamele görmemiş olduğunu ve meselenin bir defada vilâyet tarafından tetkik edilmesini istemiştir. Bunun üzerine vilâyet, maarif müdürlüğünden tahkikat evrakının gönderilmesini istemiştir. Evrak gelince tetkik edilecektir.

İbrahim Fazıl Beyin konferansı

60 yıl içinde 40 istikraz: 350 milyon

Eski siyaset: Osmanlı imparatorluğunu iflâsa götürdü. Yeni istikraz ise...

Mülkiye mektebi talebesi tarafından dün öğleden sonra Galatasaray lisesi konferans salonunda bir müsamere verilmiştir. Müsamereden evvel iktisat müderrisi İbrahim Fazıl Bey büyük bir dikkat ve alâka ile karşılanan bir konferans vermiştir.

Konferansın mevzuu "eski ve yeni istikraz siyasetleri ve 933 ikramiyeli istikrazı," idi. İbrahim Fazıl Bey, Osmanlı İmparatorluğu devrinde Kırım harbinden umumî harbe kadar geçen 60 yıl içinde aktedilen ve sayısı kırkı, miktarı da 350 milyon lirayı bulan istikrazlardan bahsetmiş, bu siyaseti bir tenkidî tahlile tabi tutmuş, bunların miktarlarını, şartlarını aktedildiği maksatlar itibarile teşrih ederek memleket maliyesi ve iktisadiyatı üzerinde yaptığı berbat tesirleri nazarı dikkate arz etmiştir. "Bütçe açıklarımızı kapamak ve eski bütçe faizlerini ödemek için takip edilen istikraz siyaseti Osmanlı İmparatorluğunu iflâsa götüren mali bir siyaset olmuş ve memleketin açık ticaret muvazenesi ancak bu sayede idame edilebilmiştir."

Konferansçı bundan sonra Cumhuriyet devrinin maliye ve istikraz siyaseti bahsine geçmiş, İsmet Paşa Hazretlerinin memleket bütçesini tevzin edebilmek için Lozandan başlıyan müahedelerini hatırlatmış, genç Cumhuriyetin Osmanlı hükûmetinin bıraktığı ezici borç mirası altında kalmaması için İsmet Paşanın Lozanda istikraz mukavelelerini yeni şartlara uydurmak prensibini ecnebilere ne suretle kabul ettirdiğini ve bunun neticesi olarak 1928 ve onu müteakip daha dün imza edilen 1933 itilâfile haricî borçlar yükünün ne suretle memleketin malî kabiliyeti

haddine irca edildiğini anlatmış, İsmet Paşa hükûmetinin yorganımıza göre ayak uzatmak ve bütçe açıkları için istikrazdan kaçınmak hususundaki siyasette ne kadar ısrar ettiğini ve bunda ne derece muvaffak olduğunu izah etmiştir. Bu siyaset yalnız adı masrafları adı varidatla kapamakla kalmamış, şimendifer masrafları da vergilerle kapatılmak suretile müstakbel nesillere misal olacak büyük bir malî tesanüt vazifesi ifa edilmiştir.

Fazıl Bey bundan sonra 933 ikramiyeli istikrazına geçmiş ve hükûmetin bu defa vergi yerine istikrazı tercih etmesinin sebeplerini izah etmiştir:

"Düne kadar memlekette umumî kayt suretile bir istikraz imkânı yoktu. Çünkü tasarruf mevcut değildi, bugün memlekette tasarrufun lâakal 40, 50 milyon liraya çıkmış, bütçe açıklarını kapamak için değil nafia işleri için yapmıştır. Bundan istifade etmek mümkün ve hattâ elzemdir."

Konferansçı istikrazı maksat ve şartları itibarile tahlil etmiş ve bununla umumî ve hususî menfaatinin mezcedilmiş olduğunu anlatmıştır.

İbrahim Fazıl bey; Türkiye gibi bir memlekette ileride de halk itibarına müracaat edilmesi tabii olduğunu ve devletin bu istikraz kıymetlerinin düşmesine imkân vermiyerek itibarını behemehâl muhafaza etmek kararında olduğunu söylemiş, hükûmetin cesurane bir adım atarak umumî kayit usulüne müracaat etmekle halkın yurt severliğine, menfaatini idrak kabiliyetine itimat gösterdiğini, buna mukabele etmek de halkın vazifesi icabı olduğunu söyleyerek konferansını bitirmiştir.

Amelî ziraat sergisi

İki senedir bahar mevsiminde tertip edilmekte olan çiçek ve tavuk sergisinin çok faydalı olduğu görüldüğünden, faydanın daha çok genişletilmesi için bu serginin amelî ziraat sergisi şekline kalbedilmesi kararlaştırılmış ve derhal hazırlığa başlanmıştır.

Sergi bu senede gene vilâyet bahçesinde tertip edilecek, fakat mükemmel olması için acele edilmeyecektir. Serginin ancak haziran da açılması muhtemeldir. Sergide ziraata ait bütün nümuneler bulunacak ve verilecek mükâfat ta fazlaştırılacaktır.

Bir kadın aleyhine..

Beyoğlunda evvelki gece üç kadın bir olmuşlar; diğer bir kadını dövmüşlerdir. Dayak yiyen kadın Beyoğlunda Ağahamamında sakin Vasovadır. Vasovayı dövenler ise Afrika hanında oturan Viçel, Olga, Riyakadır.

Zabıta kavgacı kadınları yakalamıştır.

Bakalorya imtihanlara

Bu sene bütün mekteplerde bakalorya imtihanlarına girecek olan talebenin isimleri tesbit edilmektedir.

Fırınlarda makineler

İki sene evvel belediye fırınlarında elleme ve kesme makineleri kullanılmasını kararlaştırmış ve fırın sahiplerine iki sene mühlet vermişti. Bu mühlet bu ay başında bitmektedir. Fakat fırınların çoğu bu makineleri tedarik etmemiş veya edememiş bir vaziyette bulunmaktadırlar. Belediye meseleyi tetkik etmiş ve bu makinelerin hariçten getirildiğini ve kontenjan usulünü nazarı dikkate alarak mühleti bir sene daha uzatmaya karar vermiştir. Yalnız yeniden açılacak fırınlar bu müsaadeden istifade edemeyecekler ve muhakkak bu makinelerle işe başlayacaklardır.

Türk-Yunan mahkemesi

Türk - Yunan muhtelit mahkemesinde dün yirmi yedi davaya bakılmış, bunlardan on ikisi talik, on beşi reddedilmiştir.

Türk - Fransız ve Türk - Belçika mahkemeleri de bir mayıstan itibaren tekrar çalışmaya başlayacaklardır.

Defterdarın teftişi

Defterdar Mustafa Bey dün Beyoğlu mal müdürlüğüne giderek bir müddet meşgul olmuş ve bazı maliye şubelerini teftiş etmiştir.

İki müderris

Şerefine talebe tarafından verilen çay ziyafeti

Darülfünun " hukuk idare," profesörü Müslihiddin Adil bey beynelmilel idari ilimler enstitüsü aslı azalığına seçilmiş "hukuku," düvel,, profesörü Ahmet Reşit Bey de Romanya idari ilimler cemiyeti "şerik," azalığına intihap ve Lâhi hukuku düvel akademisi tarafından orada bir konferans vermeğe davet edilmişti.

Darülfünun hukuk fakültesi talebesi tarafından bu münasebetle bu iki hocaları şerefine dün akşam Turing palâs otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir. Darülfünun müderrisleri ve talebeleri davetli olarak bulundukları çayda hukuk talebesi namına Sezai Bey bir nutuk söyleyerek toplantının beynelmilel ilmi cemiyetlere aza olmaları münasebetle hocaları Muslihiddin Adil ve Ahmet Reşit Beye olan hürmet ve muhabbetlerini izhar için tertip edildiğini anlatmış, kendilerini talebe namına tebrik etmiştir.

Bundan sonra Darülfünun Emni Muammer Raşit Beyin rahatsız bulunması dolayısıyla toplantıda bizzat bulunamayacağını ifade eden ve Muslihiddin Adil ve Ahmet Reşit Beyleri tebriki mutazammın bu lunakten mektubu okunmuştur. Muteakiben hukuk fakültesi reisi Tahir Bey toplantıyı tertip ettiklerinden dolayı talebeye ve ilmi tevcihlere mazhariyetlerinden dolayı da müderrisleri tebrik etmiştir. Bundan sonra Ahmet Reşit ve Muslihiddin Adil Beylerin birer nutuk söyleyerek talebeye teşekkür etmişlerdir.

Çayda hazır bulunan vali muavinini Ali Rıza bey de, hazır bulunanlara Müslihiddin Adil beyin kendisinin hocası olduğunu, kendisine hürmet beslediğini söylemiş, müderrisi tebrik etmiştir.

Bir hâdis: Hitler bir Yahudi madamın elini öpmüş

İstanbulda Fransızca olarak çıkan musevi Hamenora mecmuasında okuduk:

Yüksek silezyada, Gleiwitz'de çok sevilen bir yahudi yaşıyordu. İsmi Artür Koşmann olan bu adam, uzun müddet bulunduğu şehirde yahudi cemaatinin reisi olmuştu. Karısı, Kattovitz hahamı doktor Kohen'in kızı idi.

Gleiwitz İtalyanlar tarafından işgal edildiği ve ahalisi hakkı hiyara tabi tutulduğu bir sırada, Koşmann'ın evinde Miralay Renzetti isminde bir İtalyan zabiti yerleşmişti. Miralay, ev sahibinin güzel kızı Suse Koşmann'a âşık oldu ve evlendiler.

Bilâhare, miralay Renzette siyasî hayata karıştı ve Sinyor Musolini onu Berlin sefiri tayin etti.

Hikâyenin buraya kadar bir fevkalâdeliği yok.. Fakat biraz sabrediniz..

Geçen gün, Başvekil Hitler, İtalyan diplomatını ziyarete gitmişti. Hitler, Madam Renzetti'ye, kırzıl güllerden yapılmış bir demet çiçek takdim etmiş ve eğilerek elini öpmüştü.

Hitler fırkasının naşiri efkârı olan "Angriff," gazetesini bu hâdiseyi, sütunlarına geçirmiştir. Fakat, İtalyan sefiresinin, Kattovitz hahamının kızı olduğunu, ve halis Aryen ırkından olan Hitlerin bir yahudinin elini öptüğünü yazmamıştır..

Yunanistan

Ecnebilere iş vermemek için

Bir kanun hazırlıyor

Yunanistan hükûmeti ecnebi memleketlerden gelecek emelleri Yunanistanda iş vermemek için kanun hazırlamaktadır.

Bu kanunun bir kaç güne Yunan meclisinde kabul edilip kuvvetle tahmin olunuyor.

Verilen haberlere göre Yunanistan bu kanundan sonra Yunan zisi içinde hiç bir ecnebiye iş verilmeyecek, şimdi çalışanları bile dut haricine çıkaracaktır.

Gazoz içince öldü

Fenerde Mürsel Paşa caddesinde bakkal Halit Efendinin kânına dün sandalcı Bekir isiminde biri gelmiştir. Sandalcı Bekir biraz terli ve yorgundur. Halit Efendiye gazoz satıp emdiğini sormuştur. Halit Efendi sattığı cevabını vermiştir. üzerine Bekir:

"— Öyle ise bir gazoz da içelim, bakalım demistir."

Halit Efendi gazozu açmış Bekir gazozdan bir kaç içmiş içmez hemen yere yığılmış duğu yere düşmüştür.

Bütün yardımcıları ve Bekir'i dırmak istemeler fayda vermemiş ve Bekir'i düştüğü yerden çıkarmak mümkün olamamıştır.

Bunun üzerine bakkal Halit Efendi büyük bir korku geçirmiş hemen zabıtaya koşmuştur.

Zabıta işe vaz'ı yet etmiş ve kırım yapılan muayenesinde emte kalpten öldüğü anlaşılmıştır.

Tramvaya atlarken

Evvelki gece Beşiktaşta bir tramvaya kazası olmuştur. Kazada bir tramvaya atlamak isterken düşmüş, yaralanmıştır. Tramvaya binmek isteyen ve yaralanan sandalcı Mustafa isminde biridir. Bitaca kaza hakkında talimat başlanmıştır.

Kaçakçılar filmi

"Kaçakçılar," filmi çevrilmiş sevkettiği otomobilin devrim neticesinde ölüme ve yaralanmaya sebep olduğu noktasından, "Dava," sanatkarlarından Talât bedayi,, sanatkarlarından Talât in muhakemesine, dün İstanbul'da gir ceza mahkemesine devam edilecekti. Fakat, Talât Bey rahatsızlığına dair rapor gönderdiğinden, muhakeme başka güne ertelmiştir.

Üç esrarkes

Yenicamide dün yeniden üç esrarkes yakalanmıştır. Zabıta Yenicamide İsanın kahvesinde yaptığı aramada beş paket esrar bulmuştur. Bunun üzerine Mustafa, Ferit yakalanmıştır.

Silâhları bırakma sahasında bazı ilerilemeler

CENEVRE, 27 (A. A.) — Norman Davis, umumî komisyonda memleketinin yeni bir unsurunda bulunduğu Paris misakı ahkâmının ihlâli tahdirinde yapılacak istişari usulün tanzim edecek bir misak vucud getirilmesi meselesi olduğunu beyan etmiştir.

Mumaileyh, silâhları bırakma sahasında mahsus terakkiler emredildiği takdirde memleketin emniyet selâmet yolunda büyük bir sarfedeceğini ilâve etmiştir.

Ölen Japon elçisinin cenaze merasimi

Cenaze büyük merasimle trene konuldu, Rus sefiri ve Şükrü Kaya Beyler birer nutuk söylediler

ANKARA, 27 (A.A.) — Japon Büyük Elçisi Yoshida İzaburo hazretlerinin cenazesi büyük merasimle kaldırılmıştır. Saat 13 Başvekil İsmet Paşa hazretleriyle elçilik heyeti, büyük ve orta büyüklükte elçilikler erkânı, riya-i cümhuriyet umumî kâtibi Hikmet ve seryaver Celâl beyler, C. Harikası grup idare heyeti a- zaları, Hariciye vekâleti müdir- i ve mebuslar, dostları sefarete gelmiş bulunuyorlardı.

Hazırlanan program mucibin- ce cenaze sefareten çıkarılarak Japon maslahatgüzarı bir dua okunmuştur. Bu esnada hazır bulu- nan kıtaat resmi selâmı ifa etmiş- tir.

Cenaze alayı 13 buçukta sefa- retten hareket etmiştir. En önde riya-i cümhuriyet ve fırka bando- ları bulunmakta ve onu takiben B. M. Meclisi reisi Kâzım, Başve- kil İsmet paşalar hazretlerinin, Şükrü Kaya, Tevfik Rüşti beyler- i, heyeti süfera, Japon elçiliği belediye ve dostları tarafından gönderilen çelenkler gelmekte ve bunları tabutun bulunduğu top- arabası takip etmekte idi.

Arabanın iki tarafında jandar- ma efradı ile zabıtlar bulun- yordu. Arabanın arkasında Ja- pon maslahatgüzarı ve sefaret heyeti, reisicümhuriyet hazretleri- ni temsilen B. M. Meclisi reisi Kâ- zım ve Başvekil İsmet paşalar ha- li Şükrü Kaya bey, büyük, orta el- mumi kâtibi Hikmet, seryaver Celâl, Büyük Erkânı Harbiye i- ordi, Hariciye erkânı ve diğer zevat bulunuyorlardı.

Sefareten itibaren istasyona kadar olan güzergâhta onar met- re açıklıkla piyade askerleri di- na konulurken süferanın en ki- riciye vekâleti vekili Şükrü Ka- ya bey tarafından birer nutuk okunarak müteveffanın yü- ksek meziyetleri hatırlatılmıştır.

Tabutun vagona konulmasını müteakip bir piyade mangası ha- lami ifa edilmiştir.

Büyük Elçinin cenazesine ha- tırlatılan Refik Âmir kat etmektedir.

ANKARA, 27 (A.A.) — Ja- pon Büyük Elçisi M. Yoshida'nın cenazesi istasyonda vagona ko- mulduktan sonra elçilerin en ki- ri ile Hariciye vekâleti vekili Şü- krü Kaya bey tarafından birer nu- tuk okunarak müteveffanın yü- ksek meziyetleri hatırlatılmıştır.

M. Sürüçin nutku

"Kuvvet ve dirayetçe dinç- ken bu kadar vakitsiz ölen mu- han bu tabutu üzerine kapa- tırsın ve en büyük bir teessürle ta- kibettik.

Çocuklar

Ömer İsmet ve Teoman Kâzım Beylerin ziyafeti

ANKARA, 27 (Hususi) — Ço- cuk haftası münasebetile Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşa Hazretlerinin oğlu Teoman ve Başvekil İsmet Paşa Hazretlerinin oğlu Ömer Beyler yarın mülhakat- tan gelen çocuklara Gazi çiftliğin- de bir ziyafet vereceklerdir.

İstanbul maliye teşkilâtı

ANKARA, 27 (Hususi) İstan- bul Defterdarlığı teşkilâtı lâyiha projesi hazırlanmıştır. Yarın saat on beşte Maliye vekilinin de iştirak- ile vekâlet müdürleri komisyo- nunda tetkik edilecektir.

İzmir esnaf bankası meselesi

İZMİR, 27 (Hususi) — Esnaf Bankası ihtilâfı aynı vaziyette- dir. Bazı gazeteler eski müdürün iş başına getirileceğini yazmış- lardı. Böyle bir şey olmadı. His- sedarların asabiyeti ve paraların geri çekilmesi devam ediyor.

İzmirde seyyahlar

İZMİR, 27 (Hususi) — Bugün İzmirde yüz elli Fransız seyyahı geldi. Bir kaç gün evvel gelen Alman seyyahları da Bergamadan dönerék Oseana vapurile İzmir- den hareket ettiler.

Manisa mekteplileri

İZMİR, 27 (Hususi) — Manisa mekteplerinden bir grup bugün İz- mire geldi. Vali Kâzım Paşayı zi- yaret ettiler.

Nafia yeni lokomotif alacak

ANKARA, 27 (Hususi) — Na- fia vekâleti yeni hatlarda işletmek üzere yeniden lokomotif ve va- gon almağı kararlaştırmıştır. Bu- nun için bir şirketle temas edil- mektedir.

İzmirde bir hırsızlık

İZMİR, 27 (Hususi) — An- talya hususî idare sabık hususî muhasebecisi Şekip Beyin oğlu- nun hırsızlık yaptığı anlaşılmış, yakalanmıştır. Yaptıklarını itiraf ediyor. Tahkikata devam edil- mektedir.

Inhisar mütehasşısı

İZMİR, 27 (Hususi) — Ame- rikalı mütehasşıs inhisar idare- sinde tetkiklere başlamışlardır.

İzmir belediye bütçesi

İZMİR, 27 (Hususi) — Şehir Meclisi belediyenin 933 masraf bütçesini müzakere etmektedir.

Meclis, belediyede reis muavin- liği ihdas teklifini kabul etmemiş- tir.

Yeni Neşriyat

Anneler Arasında

İlk tedrisat umum müdürü Ra- gıp Nureddin Bey, bu isimde, ve sırf çocuk terbiyesi gayesine uygun olmak üzere bir perdelik bir piyes yazmıştır. Bu piyes, Maarif vekili beyefendi tarafından da beğenil- miş, muallimlerle talebenin okuma ları tavsiye edilmiştir. Bu eser, Devlet matbaasında basılmış, mu- allim Ahmet Halit kütüphanesi ta- rafından dağıtılmağa başlanmıştır. Tavsiye ederiz.

Tıp Dünyası

Ayda bir çıkan Tıp dünyasının 5 inci sene 12 inci sayısı Sadeddin Vedat, Şerif Korkut, Kudsi, Kud- ret Fahreddin Kerim Beylerin ma- kaleleriyle intişar etmiştir.

VAKIT'ın Hususî Telgrafları

Tarihî evrak meselesi

Maliye müsteşarı Ali Rıza Bey izahat veriyor

Evrak kıymetsizdir, bu karar alâkadar komisyonun iş'arı üzerine verilmiştir

ANKARA, 27 (Hususi) — Ok- ka ile satılarak Bulgaristana gön- derilen, sonra tekrar geri alınan tarihî evrak meselesini tetkik eden Devlet Şûrasının Maliye müsteşarı Ali Rıza, eski İstanbul Defterdarı Şefik Beylerle diğer bazı memur- lar hakkında lüzumu muhakeme kararı verdiği yazılmıştı. Maliye müsteşarı Ali Rıza Bey bu mesele hakkında bana şunları söyledi:

"Devlet Şûrası mülkiye dairesi- nin, artık yılan hikâyesine dönen mahut eski kâğıtlar meselesi üze- rinde bazı memurlar hakkında ver- diği kararlar arasında benim hak- kımda verdiği men'i muhakeme ka- rarından sonra bu meselenin umu- mi heyette müzakeresi esnasın- da mülkiye dairesi kararının hilâ- fında böyle bir karar verileceğini zan ve tahmin etmezdim. Bu karar da isabet ve kanunî esbabı mucibe bulunmadığı fikrindeyim. Bundan dolayı hayretim hudutsuzdur. Ben- ce mesele o kadar sade ve ehem- miyetsizdir ki, onun bu derece u- zatılmasına hayret etmemek kabil değildir. Senelerdenberi duran ve hiç bir işe yaramadığı ve içinde ve- sika ve tarihî kıymeti haiz bir şey bulunmadığı ait olduğu daire tara- fından resmen ve sarahaten bildir- rilen bu kâğıtların tasnifi için bir komisyon teşkil edildikten ve tas- nif muamelesi bu komisyon tara- fından bitirildikten sonra hazineye velev ehemmiyetsiz bile olsa beş on kuruşluk bir menfaat temini i- çin bu evrakın satılmasına makâ- mı vekâlet namına müsaade edil- miş olması en tabii bir muamele- den başka bir şey değildi. Bu tarz- daki muameleye müsaade vermek mevkiinde olan memurların, dün- yanın her tarafında, yapacakları şey bilâistisna bu müsadeyi ver- mekten ibarettir. Hiç şüphe etmiyo- rum ki bu kararı veren zevatın hepsi, idare mevkiinde bulundukla- rı takdirde verecekleri karar bizim verdiğimiz karardan başka türlü olamazdı. Bu itibarladır ki henüz resmen haberdar olmadığım bu karar filhakika verilmişse hayret- ten başka verecek bir cevabım yok- tur. Eğer bu muhayyel kıymetli kâğıtlar satılacak yerde yakılmış olsaydı, satılmak suretile hazine- nin elde ettiği beş on kuruşluk men- faat ta zayı olmakta beraber kim- senin mes'uliyeti mevzuu bahis ol- myacaktı. " Kör ölür badem gözlü

olur!,, tabirine masadak olarak bu- güne kadar kimsenin hatırına bile getirmediği bu kâğıtlara bugün muhayyel bir takım kıymetler ve- riliyor. Bu kâğıtları tasnif için teşkil olunan komisyonda müte- hassıs olmadığı gibi içtihadî hü- kümlere istinaden işe İstanbul Defterdarlığı, merkezdeki levazım müdürlüğü ve caktile tapu umum müdürlüğünde bulunan zevatı, bil- hassa bu meselenin esası hakkında en mukni delilleri gösterdikten sonra, karıştırmak haksızlık olur. Eğer komisyon vazifesini ifa et- memişse ve evrak arasında tarihî kıymeti haiz evrak varsa bütün bu zevatı değil o komisyon azasını mes'ul tutmakla iktifa etmek lâzım gelir.

Ortada; senelerdenberi kimse- nin aklına gelmeyen, tarihî kıymet- leri mevcut olmadığı hem de tah- kikata istinaden sarahatle ve res- men dairesi tarafından bir müzek- kere ile bildirilen eski kâğıtların hususî bir komisyon tarafından tasnifinden sonra hazineye men- faat temini, aynı zamanda tekaüt olan mahzen memurunun yerine tayin olunan memurun işe başlı- yabilmesi için halef, selef arasın- da devir verişin teshili gayesile ya- jılmış bir muameleden başka bir şey yoktur.

Kari mektupları

Tramvay şirketi ile memurları

Şişli tramvay deposunda çalış- şan 364 numaralı biletçi Ağâh E- fendi şu şikâyetle bulunuyor:

— İşe girerken günde 126 kuruş alabileceğimizi söylediler. Halbu- ki 50 kuruştan bile alamıyoruz. Günde ancak 4,5 saat çalışabiliyo- ruş, ve saat hesabına para veriyor- lar. Bu vaziyet karşısında, istifa etitm. Depo müdürü: "Dört kapı var. İstedikenden çıkabilirsiniz,, de- di. Fakat hâlâ 23 gündeliğim ile elbise depozitosu olarak verdiğim 20 liramı alamıyorum. Buna da şikâyet yollu istifa istidası verdiğim sebep gösteriyorlar. "Hiç bir sebep yokmuş gibi istifa et, para- larını verelim,, diyorlar.,,

Bu tarmvay müdürünün dedik- leri doğru ise acaba tramvay şirke- ti bu kadar açık bir haksızlığa na- sıl meydan verebiliyor?

HATIRALAR

VE

VESİKALAR

Gazetemizde ilâve olarak oku- yucularımıza verdiğimiz, Cemal Paşanın hatırası üzerine hazırla- nan tetkikler kitap halinde çıktı.

HER kitapçada BULUNUR

FIYATI: 60 KURUŞ

Tütüncü Arnavut Hasan'ın cinayetine ait dava

Tütüncüden rakı istemişler, yok dediği için bu kanlı hâdise çıkmış

Koskoda tütüncü Arnavut Hasan'ın cinayeti davası, dün İstanbul Ağır ceza mahkemesinde karara bağlanmıştır.

Bu öldürme vak'ası, 1931 senesi teşrinievvelinin yirmi dokuzuncu günü akşamı olmuştur. Orhan isminde birisi ile arkadaşları Edip, Mehmet Ali ve Aziz, tütüncünün dükânına uğramışlar, "bize rakı ver!", demişlerdir. Arnavut Hasan, istenilen şeyi vermemiş, bunun üzerine Orhanle arkadaşları, "O halde biz de çalgıcıyı alıp götürücünün dükânında Salih isminde bir çalgıcı bulunuyormuş. Arnavut Hasan, "ne diye çalgıcıyı götürcekmişsiniz? O, burada bana çalgı çalacak!", demiş, gelenler, çalgıcıyı götürmekte ısrar edince, Arnavut Hasan kızmış, tabancasını çekerek ateş etmiş, Orhanı ağır surette yaralamıştır. Bu sırada ortalıkta bir karışıklıktır kopmuş, Hasan da yaralanmıştır.

Polisler yetişmiş, hepsini yakalamış, Orhan hastahaneye götürülürken yolda ölmüştür.

Dün, müddei umumî Kaşif Bey, esasa dair mütaleasını bildirmiş, Arnavut Hasanın Orhanı tehevürle öldürmekten cezalandırılmasını istemiş, ancak dükânında içer ve eğlenirken, çalgıcının götürülmesine kalkışılması suretile tahrik edilmesini cezayı biraz azaltacak sebep olarak ileri sürmüştür. Aynı zamanda, Hasanın Azizi öldürmeğe teşebbüsünden de cezalandırılması icap ettiğine işaret etmiştir.

Diğer taraftan, Edip ve Mehmet Alinin de, tabanca çekip ateş etmeğe başlaması üzerine Hasanı yaralamaktan ve çalgıcı Salih'i dükândan alıp götürmeğe teşebbüsle ölümlü biten kavgaya sebep olmaktan cezalandırılmaları lâzım geldiğini söylemiştir.

Orhanın babası, "adalet istiyoruz", demiş, suçlu Arnavut Hasanın avukatı, Hasanın kendisini müdafaa mecburiyetinde kaldığını iddia ederek, mahkemeye Hasanın o sırada arkasında bulunduğu kaydile kanlı bir gömlek göstermiştir.

Muhakeme, müdafaanın tamamlanması ve karar verilmesi için, on sekiz mayısa bırakılmıştır.

Balkan

"Deniz Ofisi,, teşkili fikri

Türk murahhas heyetine fevkalâde bir kabul

ISTANBUL, 27 (A.A.) — Balkan ticaret ve sanayi odası cemiyeti kâtibi umumiliğinden tebliğ edilmiştir:

Balkan ticaret ve sanayi odası cemiyeti bir "Balkan Deniz Ofisi,, teşkili için muhtelif murahhasların Atınada bir toplantı yapmaları münaşebetile Balkan konferansı reisi M. Papanastassiou'ya şu telgrafi göndermiştir:

Karşılıklı menfaatler için çok kazançlı ve yararlı olacak bir deniz ofisi vücade getirilmesi işine el birliğiyle çalışmaya davet edilen Balkan murahhaslarının toplantısı münasebetile samimî selâmlarımızı takdim eder, bu yeni müessesenin başlanan eseri kuvvetlendirerek Balkan ülküsünün devamını temin etmesini candan dileriz.,,

ATINA, 27 (A.A.) —Bütün Yunan gazeteleri, Balkan konferansı deniz işleri komisyonunun toplantısına gelen Türk heyeti murahhasasına karşı fevkalâde samimî bir hüsnü kabul göstermektedirler.

Balkan konferansı işlerinden bahseden yarı resmî Messagers D'Athenes gazetesi diyor ki:

"Balkan konferansının verdiği kararlar yavaş yavaş nazariyat sahasından çıkarak müsbet bir şekil almağa başlıyor. Cenevrede geçenlerde toplanmış olan bütün konferansı büyük bir nisbet dahilinde Balkan konferansının eseridir. Atınada açılan Deniz işleri konferansı da ileriye doğru yeni bir adımdır.

Ticaret muahedesi

Türk heyeti murahhasası reisi Hasar Bey gazetecilere beyanatın da bir Türk - Yunan ticaret muahedesinin pek yakında yapılacağı hususunda nikbinlik göstermiştir.

Adalar denizi sahilimizde ve adalarda zelzele

[Baş tarafı 1 inci sayıfada]

Bodrumda da sarsıntılar devam ediyor. Bodrumda bazı hasarat ile beraber bir minare yıkılmıştır. Hasarat miktarı tesbit edilmektedir.

Civar adalarda dehşet

ATINA, 27 (Hususî) — On iki adalardan zelzele hakkında bu raya gelen mütemmim malûmat insanın tüylerini ürpertecek mahiyettedir. İstanköy ile Yenser vi adasındaki ölenlerin dört yüzü geçkin olduğu söylenmektedir.

Yalnız İstanköy adasında ölenlerin adedi 119 ve mecruhların adedi de (600) zü geçkindir.

Enkaz altında kalanların tahlisi ameliyatı bitmek üzeredir. Halk zelzelelerin tekrerrüü korkusile kırlarda geceliyor.

Hilâliahmer'in yardımı

ANKARA, 27 (A.A.) — Hilâliahmer Cemiyeti umumî merkezi Dadya zelzelesinden zarar görenlere ilk yardım olmak üzere bin lira göndermiştir. Dadyada bulunan 80 çadır felâketzedelere tahsis edilmiş bundan başka 100 çadır daha gönderilmiştir.

Talebe nümayişe dair izahname verdi

[Baş tarafı 1 inci sayıfada] zihe lüzum görmüştür. Bu beyanname ile hakikati tebarüz ettirmek istiyoruz.

20 nisan perşembe günü yapılan nümayiş kat'ıyyen birlik t arafından tertip edilmemiştir.

Birlik, aynı gün saat 15 te yaptığı bir içtimada Razgrat hâdisesini protesto etmek için bir miting yapılmasına karar vermiş, bunun tarihini (23 nisan) olarak tesbit etmiş ve vilâyete müracaat ederek resmen müsaade istemişti. Vilâyet bu mitinge müsaade etmediğini saat 24 te polis müdüriyetinde bulunan idare heyetine bildirmiştir.

Aynı gün yapılan müsaadesiz nümayişin birlik tarafından ihzar edildiğini tasavvur etmek Milli Türk Talebe Birliğinin kanuna riayetkâr olmıyan ve gayri mes'ul şahsiyetler tarafından idare edilen bir teşekkül olduğunu kabul etmek demektir ki bundan Milli Türk talebe birliğin tazih ederiz.

Hâdise esnasında orada bulunan ve tevkif edilen bir kısım idare heyeti azasına gelince:

Bu arkadaşlarımız hâdise mahallinde sırf birlik tarafından ihzar edildiği şayi olan nümayişin

mahiyetini anlamak için bulgular ve hattâ Türk gençliğini vaziyete düşürebilecek olan kım müfrit hareketlere de muşlardır. Bu noktaları bütün sıklarile Cumhuriyet mahallinin yüksek huzurunda işlercekler ve Milli Türk talebe birliğinin şuurlu insanlar tarafından re edildiğini efkârı umumiyet latacaklardır.

Bu son nümayiş hâdisesi sebetile yüksek tahsil genç bir takım mızır fikirler bayraklarla hareket ettiğini ima neşriyat ta yapılmıştır. Bu temsil eden bir teşekkül olan barile Milli Türk talebe birliğine neşriyatı şiddetle reddeder.

Tam Cumhuriyetçi koyu perver, tam, kanun sever den teşekkül eden bu günkü her hangi yabağı bir tesirin edebileceğini, Cumhuriyetçi milliyetperverlikten, kanun likten ayrı bir fikrin telkin bileceğini kabul etmek gençliğe en ağır bir isnat ta mak, iftira etmek demektir. Türk talebe birliği bu kötü rı şiddetli reddetmeği en bü zifelerinden birisi sayar.,,

Zehirli gazlara karşı

[Baş tarafı 1 inci sayıfada]

ğer yeni bir harp vasıtası keşfi meydana çıkıyor ve buna da karşı bir müdafa tarzı bulunur. İşte zehirli gazlar böyle bir harp vasıtasıdır. Göz yaşardıcı, cildi tahriş edici, boğucu, öldürücü gazlara karşı da bir çok cihazlar ve maskeler icat edilmiştir ve gaz tehlikesi artıkça korunma da tekâmül etmektedir. Bir gaz taarruzuna karşı iki suretle müdafa olunabiliriz:

1 — Gaz taarruzu başlamazdan evvel müdafa, ordularda gaz teşkilâtı maske talimleri ve tecrübelerde maske talimleri ve sis, duman tecrübeleri, evlerde maske ve sığınak ve tecrübe ve talimleri.

Hazer zamanında herkes yüzüne göre bir maske tedarik etmeli ve saklamalıdır ve herkes en meşhur gazların kokuları ve başlıca ev safını tanımalı ve öğrenmelidir. Belediyeler, her apartmanın bir dairesi gaz geçmez bir halde yapılması mecburî kılmalıdır.

Halk bu sığınaklara kaydedilir ve herkes gaz tehlikesi karşısında gireceği sığınağı bilir. Bunun için de teşkilât yapılmalıdır. Bundan başka gaz atıldığını bildirmek için de işaret düdüklüğü yapılmalı ve bunlar ötüncü halk sığınaklara saklanmalı ve maskesini takmalıdır. Bir insan maskesini takarken gayet soğuk kanlı hareket etmeli, acele etmemeli, maskesini iyice takmalıdır. Harp zamanında zehirli gazlar bilhassa halk uykuda iken atılır. Böyle zamanlarda her evde tıpkı asker gibi sabaha kadar nöbet beklenilmeli ve nöbet bekleyen daima gaz atıldığını haber veren işaretleri dinlemelidir. Sokakta iken ansızın gaz atılırsa mendil ıslatılarak ağız kapanmalıdır. Gazın bittiğini ve maskelerin ne zaman çıkarılmak lâzım geldiğini de öğrenmelidir. Gaz muharebesinden sonra silâh, elbise ve yiyeceklerin temizlenmesi, hayvanların korunması ve sair bir çok işlerin yapılabilmesi için mutlaka teşkilâta ihtiyacı vardır.

Ağza ıslak mendil tutmak tıdai çaredir. Fakat bugün maskeler yapılmıştır. Maskeler gözlekler, bağlar, teneffüs verme supabıdır, de lâstikten yapılır, gözlek camları terbileksir, ayrıca lanmaması için jelâtin tabakaları yapılır. Maske bağları çelikten geç maskenin canıdır. Tenneffüs yapılmıştır. İçinde dörtte üç kömürle, dörtte biri diyatere ranol gibi kalevi maddelerle dur. Zehirli gazlar için solunum loz kullanılır. Tenneffüs vermesi pabi yaylı ve lâstiktendir.

Maskelerin üzerinde yapılmış seneyi gösteren tarih vardır. kü bu tarih çok kıymetlidir. Maske vasatı beş sene boyu Maske şu suretle giyilir:

Maske evvelâ iki elle göğse ipleri uzatılarak içeri sokulur sonra bağlar enseden bağlanarak çıkarırken de evvelâ ense çözülür, sonra çene çıkarılır.

Konferanstan sonra zehirli larm insan ve hayvanlarda yaraları tesirlere ait projeksiyon maskelerin nasıl giyildiklerini teren filimler gösterilmiştir.

Ömer Şevket Bey gelecekte şembe üçüncü konferansı olacaktır. Gelecek konferansta duman tecrübeleri ile zehirli tecrübeleri yapılacak, dinlenen maskeler dağıtılarak giyme ve runma usulleri öğretilmektedir.

Kuleli mezunlarına

Bu ders yılında Kuleli asker sesini bitiren talebe tarafından martesi günü Çengelköyündeki leli lisesinde bir çay ziyafeti olacaktır.

Turing klüp toplantısı

Türkiye turing ve otomobili bu umumî heyeti nisanın pazar günü saat 15,30 da Pera lâs salonunda toplanacaktır.

Deniz nakliyatında Bulgar ordusunda komünistlik

Konşimentolar ahkâmının tatbiki kararları

Merkez nakliyatında beynelmîlel konşimentolar ahkâmının tatbiki için Brükselde bulunan bir teşekkül faaliyette bulunmaktadır.

Bu teşekkül 1924 de Belçikada ilk defa toplanmış 1925 te tekrar toplanarak beynelmîlel konşimentoların tatbiki için bazı kararlar vermiştir.

Yeniden faaliyete geçen bu teşekkül evvelce verilen bu kararları İstanbul Ticaret odasına da göndererek Türkiye'nin ve Türk vapurcularının bu husustaki fikirlerini sormuştur. Ticaret odası bu mesele üzerine vapurcularla temas ederek büyük bir rapor hazırlamış ve Brükseldeki teşekküle göndermiştir.

Sovyetler ve Almanlar

MOSKOVA, 27 (A. A.) — Tas ajansından: İzvestiya gazetesi, Almanyada Derop Sovyet şirketi binasında yapılmış olan yeni araştırmaların ve hususî bir komiser tayin edilmesinin, Sovyet hükûmetinin evvelce yapmış olduğu protestolara rağmen münasebetini bozmağa matuf siyasetlerine sadık olduklarını göstermekte bulunduğunu yazmaktadır.

VAŞINGTON, 27 (A. A.) — M. Makdonald, gazetecilere beyanatta bulunarak M. Ruzvelt ile yapmış olduğu görüşmelerin Amerika toprağına ayak basarken ümit ettiğinden çok fazla neticeler vermiş olduğunu söylemiş ve fakat hiçbir itilâf aktedilmemiş olduğunu ilâve etmiştir.

Mumaileyh demiştir ki:

Karaya çıktığım zamanki kadar serbestim, hakikaten iyi iş gördük.

M. Makdonald, bu beyanatı M. Ruzvelt ile M. Heryo arasında beyaz sarayda mülkâlemeleer başlamadan evvel yapmıştır.

Sofya, 27 (Hususî Muhabiri - mizden) — Alman sıkı tedbirlere rağmen Bulgar ordusunda yapılmakta olan komünist propagandasının önüne geçilememiştir. Son günlerde gene bazı yerlerde komünist propagandası yapan askerler tevkif edilerek divanı harbe verilmişlerdir.

Harbiye Nazırı Ceneral G. Kisev gazetecilere bu hususta şunları söylemiştir:

"Maatteessüf komünistler ıslahı hal etmemekte ısrar ediyorlar. Orehovo — Nikopol garnizonlarında da komünist propagandası yapıldığı meydana çıkarılmıştır. Orehova'da (9) nefer tevkif edilmiştir. Bunlar propagandayı idare edenlerdir. Bunlara iki komünist avukatın rehberlik ettiği de tesbit edilmiştir.

Nikopol'da da 15 nefer tevkif edilmiş ve hepsi divanı harbe verilmiştir. Tahkikat derinleştirilmektedir.

Almanyada Fransızca konuşanlara hücum!

SARREBRUK, 27 (A.A.) — Sokakta Fransızca konuşan 3 Fransızca 3 delikanlı çatmıştır. Münakaşa üzerine o civardaki kahvede bulunan bir takım Naziler dışarı çıkmışlar ve bunlardan yirmi kadarı Fransızlara hücum etmişlerdir. Bunlardan birisi silâhı ile ateş etmiş ise de kimseye isabet etmemiştir.

Polis, kahveyi kapamış ve kavgacıları tevkif etmiş ve fakat biraz sonra serbest bırakmıştır. Yalnız yaralı bir Fransız, kefalet vermediğinden hapishanede kalmıştır.

Istanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

18-4 933 tarihinde muhtelif gazetelerle ilân edilen eşyadan aşağıda fasıl numarası ve kıymeti muharrer olanlar hizalarında yazılı tarihlerde gümrük resmi aranılmaksızın satılacaktır. Talipler müzayede şartnamesini komisyondan alabilecekleri gibi eşyayı da İstanbul ve Galata Gümrüklerindeki mahalli mahsuslarında görebilirler. Mezkûr tarihlerde saat 14 te kıymetinin % 7,5 derecesinde teminat akçelerini hamilen Başmüdürlükteki komisyona müracaatları. (1764)

Fasıl No.	Kap adedi	Muhammen kıymeti Lira	Kuruş	Müzayede tarihi	Cinsi eşya
2	155	910	22	13/Mayıs/933	Konserve süt hülâsaları yağ ve saire
3	79	283	60	20/Mayıs/933	Hububat, mekûlât kola ve saire.
4	86	455	80	27/Mayıs/933	Muhtelif konserve.
7	16	74	5	5/Haziran/933	Muhtelif yağlar.
9	11	39	91	13/Haziran/933	Tohum ve nebati kökler.
10	83	444	60	21/Haziran/933	Muhtelif hayvanat tüyleri ve saire.
12	8	12	20	29/Haziran/933	Sun'i gübreler.

Nakit mukabilinde satılık emlak ve eşya

Beyoğlu Kazası Defterdarlığından:

Mahallisi	Sokağı	No. sı	Cinsi zirrai	Muhammen kıymeti Lira K.	Tarihi ihalesi
Tomtom	Gülbaba	1	Eşyayı zatiye		26/4/933
Kurtuluş	Saatçı	12	Ev eşyası		26/4/933
Galata Beyazıt	Bülbül	29/31	Arsa 130	780 00	13/5/933
Pangaltı	Cedidiye	169	Hane	2000 00	13/5/933
Bereketzade	Horoz	1	Maa dükkân apartman		13/5/933
Kâğıthanede	dekovil hattı dahilinde çayır ot ve otlakıyesi.			500 00	26/4/933
"	ciheti askeriye den bakiye kalan "	"	"	150 00	"

Kiralık emlak ve mesire mahalli

Kâğıthanede	seyir mahalli ve kahve ocağı	icarı	Senesi	Tarihi
Kabataş	Ömeravni	581	1 sene	26/4/933
Feriköy	Kısımlı 2 çift çevizler	450 00 3	"	"
Bereketzade	Horoz	28 00 1	"	13/5/933
"	"	25 00 1	"	"
Galatasaray Polis merkezi altında	"	22 00 1	"	"
"	"	360 00 3	"	"
"	"	360 00 3	"	"

Nakit veya mübadil bonusu mukabilinde satılık emlak

Arapcamı	Kalfat yeri	145	Arsa	24 00	13/5/933
Galata Beyazıt	Arapoğlu	5,7	maadükân hane' nısıf hiss.,	1000 00	"

Balâda evsafı muharrer emlak ve eşyanın satış ve icarları hizalarında muharrer tarihlerde ihale olunmak üzere müzayedeye konulmuştur. İstedikleri ihale tarihine müsadif günde ve saat on beşte % 7,5 teminat akçeleriyle Beyoğlu mai dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları lâzımdır. Tafsilat isteyenler daha evvel müracaat edebilirler. (1776)

Devlet Demir yolları ilânları

Bir Mayıs 1933 tarihinden itibaren mer'ı olmak üzere deniz yolu ile Haydarpaşa limanına gelip pinomatik teçhizatla siloya ithal edilecek zahirelerden ithal ameliyesi ücreti olarak (120) kuruş alınacağına dair 1003 numaralı tarifeyle bir zeyil yapılmıştır. Fazla malumat almak isteyenlerin Haydarpaşa Liman Başmüfettişliğine müracaatları rica olunur. (1881)

İdaremi için pazarlıkla satın alınacak olan "73., kalem yazı makinesi, musluk, telgraf teli, demir, vakum yağı, bobin teli, serfil, Salmastra ve klingerit, karyola, süpürge, masa çuhası, toz emme ve çamaşır ve bulaşık yıkamağa mahsus makineler, karton bitüme tutkalları, karton bitüme, dökmeci kumu, hastane için tathir makineleri, ve sair gibi malzemenin pazarlığı 3-5-933 tarihine rasliyan çarşamba günü mağazada yapılacağından isteklilerin aynı günde saat 9 dan 11 e kadar isbatı vücut ederek tahiren fiyat vermeleri, bu bapta malzemenin müfredat listesi mağaza dahilinde asılmış olup nümune getirilmesi icap eden malzeme için pazarlık günü nümünelerin beraber getirilmesi nümunesiz tekliflerin kabul edilmeyeceği ilân olunur. (1898)

1-5-933 tarihinden itibaren şeker fabrikalarında toplanan ve hayvanlar için çok nafi bir gıda teşkil eden pancar küspelerinin nakliyatına mahsus tarifeden ton başına asgari 400 kuruş alınmak şartıyla ayrıca % 30 tenzilat yapılacaktır. Bu tenzilat nazaran Uşaktan Ankaraya bir ton küspe 520 kuruşa nakledilecektir. (1880)

İstanbul İcra Hakimliğinden: İstanbul Tahtakalede Telefon şirketi Tomruk sokakında 68 No lu mağazada Hirdavat ve çinko ticaretiyle meşgul Sami Polikar Efendinin kongurdato için mühlet verilmesi talebine vukubulan müracaatı üzerine icra kılınan tetkikat neticesinde kongurdato talebinin nazarı kanunun 286 ve 267 inci maddeleri mukabilince borçluya iki aylık bir mühlet verilmesine ve İstanbulda birinci vakıf hanında avukat Fahri Beyin komser tayinine ve işbu mühletin ilânile beraber icra ve iflas daireleri ve tapu sicil memurlıklarına bildirilmesine karar verilmiş olduğu ilân olunur. (2584)

Dr. İhsan Sami İstafilokok aşısı

Stafilokokardan mütevellit (Ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 189 1391

Zayı - Nüfus tezkeremi zayı ettim. Yenisini alacağım zayı zihmü yoktur. Hüseyin oğlu Ferit.

Zeyrek yokuşunda Şahuban mahallesinde, Gamii Şerif sokak No. 17 (2612)

Beyoğlu Üçüncü Sulh Hukuk Hakimliğinden: 1 - Madam Prapiyon ile Behire H. ve İhsan Ali Beyin mutasarrıf oldukları - 6700 - Lira kıymeti muhammeneli Beyoğlunda Çukur Cuma mahallesinde kâin eski 24-26 ve yeni 22-24 No.lu Çukur Cuma demekle maruf mabahçe hamamın tamamı şuyun izalesi zımında açık artırmaya vaz edilmiş 29-5-933 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 ten 16 ya kadar Beyoğlu Sulh Mahkemesinde bilmüzayede satılacaktır. 2 - Artırma bedeli kıymeti muhammenesini veya % 75 ini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde en son artırmanın teahhüdü baki kalmak suretile ikinci artırma on beşinci güne tesadüf eden 13-6-933 Salı günü saat 15 ten 16 a kadar icra olunacak ve en çok artırmanın üstünde bırakılacaktır. 3 - Tarihi ihaleye kadar ki Vergi, Vakıf İcaresi, Belediye resmi, Tellâliye, Hissedarlara ait 4 - Artırmaya iştirak edecekler kıymeti muhammenenin % 7,5 ığı nispetinde teminat akçesi veya Milli bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır. 5 - Artırma bedeli tarihi ihaleden - 5 - gün zarfında mahkeme kasasına tediye edilecektir. Aksi takdirde ihale fesh ve farkı fiyat zarar ziyan ve faiz ve masarifi saire bilâ hüküm kendisinden tahsil edilecektir. 6 - 2004 - No.lu İcra ve İflas kanununun - 126 - inci maddesine tevfi kanun mezkûr gayrı menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklıların gayrı menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı mûspetelerle birlikte tarihi ilândan - 20 - gün zarfında satış memuruna bildirmeleri aksi takdirde hakları Tapu sicilleriyle sabit elmiyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınır 7 - Şartname mahkeme divanhanesinde herkesin görebileceği bir yere asılmıştır. Ezla tafsilat almak isteyenlerin 933-10 No. ile Beyoğlu Sulh mahkemesi Baş Kitabetine müracaatları ilân olunur. (2571)

Ankara Nafia Başmühendisliğinden:

1 - Bedeli keşfi (31562) lira (49) kuruştan ibaret olan Ankara - Beypazarı arasındaki Gömleksiz köprüsü inşaatı mukavelename tarihinden itibaren (7) ay zarfında ikmal edilmek üzere ve kapalı zarf usulile 25-4-933 tarihinden 15-5-1933 tarihine kadar (20) gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 - Münakasaya iktidarı fenni ve itibari malilerini ispat edenler kabul olunur. Bunun için münakasaya dahil olmak isteyenlerin:

A. - Bedeli keşfin % 7,5 buçuğu olan (2367) lira (19) kuruş vilâyet idareci hususiyesi hesabına bankaya tevdi ettiklerine dair makbuz senedinin veya millî bankalardan birinin teminat makbuzunu yahut millî esham mukâbili muhasebe hususiyeden alınacak ilmuhaberi ibraz etmeleri lâzımdır.

B. - Ticaret odasına mukayyet olduklarına ve itibari malilerine ait bir vesika göstermeleri icabeder.

C. - Yedilerindeki ehliyeti fenniye vesikalarını yevmi ihalede en az 8 gün evvel vilâyetle Başmühendisliğine göstererek münakasaya dahil olabileceklerine dair ya bir ehliyeti fenniye vesikası almaları ve yahut ellerindeki vesikanın zirine şerh verilmesi iktiza eder. Bu üç şartı tamamen haiz olmayanların münakasaya iştirakları şayanı kabul olamayacağından teklif zarfları açılmayarak kendilerine iade edilecektir.

3 - Münakasa evrakı keşfiye ve şeraiti mahsusasına tevfi kan icra edilecektir.

4 - Talipler 661 No: lu münakasa ve ihale kanununun (10) cu maddesi mucibince ibzar edecekleri kapalı zarfı 15-5-1 33 tarih ve pazartesi günü saat 15 şe kadar vilâyet daimi encümeni reisliğine makbuz mukabilinde tevdi edecektir.

5 - Münakasa 15-5-1933 tarih ve pazartesi günü Ankara Vilâyeti Daimi Encümeninde yapılacaktır.

6 - Evrakı keşfiye ve projeyi görmek veya daha ziyade malumat almak isteyenlerin her gün Ankara Vilâyeti Nafia Başmühendisliğine veya Encümeni Daimi kalemine müracaatları ilân olunur. (1869)

Aksaray Vilâyeti Daimi Encümeninden:

Aksaray - Arapsun - Nevşehir yolunun 0+682 - 16 + 256 kilometreleri arasında inşa oluncak muhtelif açıklıklarda beton arme tabliyelili 32 adet (25939) lira (14) kuruş bedeli keşifli menfez inşaatı 18-4-933 tarihinde başyarak 7-5-933 tarihinde saat 14 te ihale edilmek üzere yirmi gün müddetle kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talipler ve malumat almak isteyenler Nafia Başmühendisliğine ve ihale günü de encümeni daimiye müracaatları. (1836)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1200 Ton Rekompaze kömürü: Kapalı zarfla münakasası: 6/Mayıs/933 cumartesi günü saat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için yukarıda yazılı Rekompaze kömürüne ait şartnameyi görmek isteyenlerin her gün ve itaya talip olanların da teminatı muvakkate makbuzlarıyla birlikte hizasında yazılı gün ve saatte Kasımpaşa'da Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (1559)

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi: 30.000.000 Frank

İdare merkezi: İSTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmir

Samsun . Mersin . Adana

Yunanistandaki Şubeleri:

Selânik . Kavala . Atina . Pire

Bilumum Banka muameleleri. Kredi mektupları. Cari hesapları küşadı. Esham ve Tahvilât. Kasalar icarı.

kiralık Odalar

Orhan Bey hanında kiralık odalar vardır. Talip olanlar VAKIT idaresine müracaat edebilirler

Çocuk Haftası, İş Kumbarası Haftası

İçi neşe ile dolu
Bir kumbaramız var!

|| Biz aşarız her yolu
Çünkü kumbaramız var!

|| Bayram ne kadar tatlı
Kollarımız kanatlı

|| Neşemiz iki katlı
Çünkü kumbaramız var!

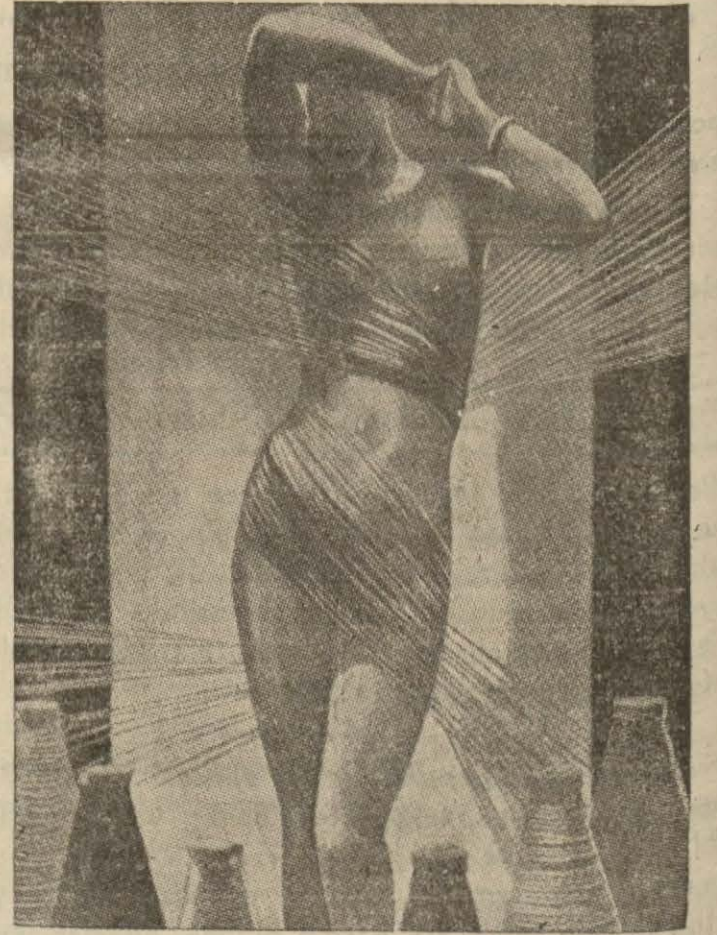

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

İMAR
MÜLÜSİ
İSTANBUL

PARA
BİRİKTİREN
RAHAT-EDER

ipekiş ipeklileri kadar
ipekiş yünüleri de:
Güzel Sağlam ve Ucuzdur

Bursadaki fabrikalardan her
gün yeni yeni çeşitler geliyor

"Bu iş te iPEKiŞ'indir,, (2266)

**Büyük Millet Meclisi
Daire Müdürlüğünden:**

ANKARADA BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BİNASINA
SURETİLE YAPILACAK BİNA NİN İNŞASI KAPALI
USULİLE MÜNAKASAYA KO NULMUŞTUR.

1 — Münakasaya iştirak edeceklerin Türkiye dahilinde
"yetmiş beş bin,, liralık bir binayı mükemmel bir surette inşa
etmiş olduklarına dair vesaik göstermeleri lazımdır.

Bu vesakaların kabulü ko nasyonun takdirine bağlıdır.

2 — ihale 1933 senesi Mavısının "on dördüncü,, pazar gün
nü saat "on dörtte,, Büyük Millet Meclisi idare Heyeti huzurunda
da yapılacaktır.

3 — Şartname ve plâmlar ve sair evrak ve malûmat
Millet Meclisi Daire müdürlüğünden alınır.

DOKTOR

Hafız Cemal

Dahili hastalıkları mütehassısı
Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

GÖZ HEKİMİ DOKTOR

Süleyman Şükrü

Birinci sınıf mütehassısı
Babıâli (Ankara caddesi No. 60)

SAHİBİ: MEHMET ASIM

Umumi Negriyat Müdürü: FİKRET ADİL

VAKIT MATBAASI — İSTANBUL

İLÂVE
ZARF

Büyük
(1770)